

WELZIJSNREGLEMENT VOOR DERDEN

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 100 - WELZIJSNBELEID ZNA.....	6
110. Beleidsverklaring ZNA	6
120. Welzijnsreglement ZNA.....	7
120.10 Welzijnsreglement ZNA– Algemeen	7
120.11 Doel	7
120.12 Gebruik.....	7
120.13 Bindend karakter	7
HOOFDSTUK 200 – WETGEVING.....	9
210 Wetgeving – algemeen	9
220 Toegepaste wetgeving	9
220.10 Toegepaste wetgeving - welzijn	9
220.20 Toegepaste wetgeving - rechten van de patiënt	9
HOOFDSTUK 300 – DEFINITIES.....	11
310. Derden en ZNA.....	11
310.10 Derden.....	11
310.10.01 Aannemer	11
310.10.02 Personeel aannemer	11
310.10.03 Pilootaannemer	11
310.10.04 Nevenaannemer	11
310.10.05 Werfleider	11
310.10.06 Onderaanneming - onderaannemer(s).....	11
310.10.07 Firma of contractor	12
310.10.08 Preventieadviseur/ Medisch toezicht externe diensten: (contractors, aannemers, ...)	12
.....	12
310.20 ZNA	12
310.20.01 Opdrachtgever.....	12
310.20.02 Aangestelden van de opdrachtgever.....	12
310.20.03 Projectleider.....	12
310.20.04 Consultant.....	12
310.20.05 Veiligheidscoördinator ontwerp	12
310.20.06 Veiligheidscoördinator verwezenlijking.....	12
310.20.07 Operationeel directeur ZNA.....	12
310.20.08 Preventieadviseur ZNA.....	12
310.20.09 Milieucoördinator ZNA	13
310.20.10 Team ziekenhuishygiëne ZNA.....	13

310.20.11	Werkleider ZNA	13
310.20.12	Techniker ZNA.....	13
310.20.13	Beheerder van de installatie / gebouw	13
310.20.14	Afdelingshoofd ZNA (klant - verpleging, arts, e.d.)	13
310.20.15	Personeel ZNA	13
310.20.16	Keuring EDTC	13
310.20.17	Bouwdirectie	13
320.	OMGEVING	14
320.10	Specifieke medische zones.....	14
HOOFDSTUK 400 – VERANTWOORDELIJKHEDEN.....		15
410.	Ziekenhuis t.o.v. patiënten, personeel, bezoekers, derden.....	15
420.	Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer.....	15
420.00	Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer - algemeen	15
420.10	Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer - contract.....	15
420.20	Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer – verantwoordelijkheden medewerkers.....	16
420.20.01	Opdrachtgever.....	16
420.20.02	Projectleider.....	16
420.20.03	Architect / studie bureau.....	16
420.20.04	Veiligheidscoördinator ontwerp	16
420.20.05	Veiligheidscoördinator verwezenlijking.....	17
420.20.06	Beheerder van de installatie / gebouw	17
420.20.07	Preventieadviseur ZNA.....	17
420.20.08	Milieucoördinator ZNA	17
420.20.09	Aangestelden van de opdrachtgever.....	18
420.20.10	Werkleider ZNA	18
420.20.11	Team ziekenhuishygiëne ZNA.....	18
430.	Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis	18
430.00	Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis - algemeen	18
430.10	Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis – aanvullende verplichtingen	19
430.20	Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis – verantwoordelijkheden medewerkers	21
430.20.01	Aannemer/ Contractor/ Personeel aannemer.....	21
430.20.02	Pilootaannemer	21
430.20.03	Nevenaannemer	21
430.20.04	Werfleider / technisch uitvoerder.....	22
430.20.05	Opzichter aannemer.....	22
430.20.06	Onderaanneming - onderaannemer(s).....	22
430.20.07	Preventieadviseur/ Medisch toezicht externe diensten: (contractors, aannemers, ...)	22
HOOFDSTUK 500 – PROCEDURES		23
510.	Voor aanvang der werken	23

510.00	De werkvergunning	23
510.01	Procedure tot het verkrijgen van een werkvergunning	23
510.02	Aanvangsgesprek en een geschreven overeenkomst.....	23
510.03	Controlegesprek op de plek van de werkzaamheden.....	24
510.10	Aanmelding & Identificatie.....	24
510.11	Aanmelding	24
510.12	Identificatie	24
510.13	Controle.....	24
510.20	Werkvergunning	24
510.21	Werkvergunning - toepassing	24
510.22	Werkvergunning – Werken met specifieke risico's	25
510.22.01	Werkvergunning – brandgevaarlijke werken	25
510.22.02	Werkvergunning – Werken die stofhinder veroorzaken	25
510.22.03	Werkvergunning – graaf- en grondwerken.....	25
510.22.04	Werkvergunning – Werken op hoogte.....	25
510.22.05	Werkvergunning – gemotoriseerde voertuigen met veiligheidsfunctie.....	25
510.22.06	Werkvergunning – betreden van besloten ruimtes.....	26
510.22.07	Werkvergunning – openen en sluiten van leidingen en kanalen.....	26
510.22.08	Werkvergunning – onderbreken van brandbeveiligingsinstallaties	26
510.22.09	Werkvergunning – verwijderen (veiligheids-)signalisatie of beschermingsmiddelen	26
510.22.10	Werkvergunning – Werken aan laagspanningsinstallaties.....	27
510.22.11	Werkvergunning – Werken aan hoogspanningsinstallaties	27
510.22.12	Werkvergunning - Lawaaivergunning.....	27
510.22.13	Werkvergunning - afwijkende toegangstijden.....	27
510.22.14	Werkvergunning – asbest – gecontamineerde zones	27
510.22.14	Werkvergunning – producten met gevaarlijke eigenschappen	28
510.22.15	Werkvergunning – Werken in ruimtes met ioniserende straling.....	28
510.30	Risicoanalyse door de aannemer.....	29
520.	Uitvoering van de opdracht	29
520.10	Verkeer en toegang.....	29
520.11	Toegang tot de terreinen.....	29
520.12	Toegang tot de gebouwen	29
520.13	Toegang tot verblijfafdelingen en specifieke medische zones.....	30
520.14	Normale werkuren & toegangstijden	30
520.15	Verkeer en parkeren binnen de instelling	30
520.16	Aanvoer van materiaal en goederen	30
530.	Renovatie en nieuwbouw	31
530.10	Voor de aanvang van de werken	31
530.11	Veiligheids- en gezondheidsplan	31

530.12	Toolboxmeeting (veiligheids- en gezondheidsplan bespreken, roken, gebruik sanitair, verkeer, afval,...)	31
530.20	Gedurende de werken	31
540.	Keuring en indienststelling	31
540.00	Keuring en indienststelling – algemeen	31
540.10	Keuring en indienststelling – keuring	32
540.20	Keuring en indienststelling - indienststelling	32
HOOFDSTUK 600 – KEUZE EN GEBRUIK VAN ARBEIDSMIDDELEN EN BESCHERMINGSMIDDELEN		34
610.	Arbeidsmiddelen	34
610.00	Algemeen	34
610.20	Orde en netheid	34
610.30	Werken met producten met gevaarlijke eigenschappen	34
620.	Beschermingsmiddelen	35
620.10	Collectieve beschermingsmiddelen	35
620.20	Persoonlijke beschermingsmiddelen	35
HOOFDSTUK 700 – MILIEU EN HYGIENE		36
710	Milieu	36
710.00	Milieu – Algemeen	36
710.10	Milieu - Afvalstoffen	36
710.20	Milieu - Afvalwater	36
710.30	Bodemverontreiniging	36
710.40	Milieu - Grondverzet	37
710.50	Milieu – Vergunningsplichtige inrichtingen	37
720.	Hygiëne	37
720.10	Hygiëne – Ziekenhuishygiëne algemeen	37
720.20	Hygiëne – Ziekenhuishygiëne preventieve maatregelen	38
720.21.	De voorbereiding van de verbouwing/onderhoudswerkzaamheden:	38
720.22.	Maatregelen tijdens de verbouwing in de instelling:	38
720.23.	Verbouwingen buitenshuis (op het ziekenhuisterrein)	38
720.24.	Na afloop van de verbouwing	39
HOOFDSTUK 800 – PRAKTISCHE RICHTLIJNEN BIJ EEN ARBEIDSONGEVAL EN INCIDENTEN		40
800.00	Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval en incidenten - Algemene meldingsplicht	40
800.10	Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval	40
800.11	Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval – Procedure	40
800.12	Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval – EHBO	41
HOOFDSTUK 900 - NOODSITUATIES		42
900.10	Instructie bij calamiteit	42
900.20	Interne alarmering	42

900.30	Brandbestrijding	42
900.40	Oefeningen	43
900.50	Interventiemiddelen	43

HOOFDSTUK 100 - WELZIJSBELEID ZNA

110. Beleidsverklaring ZNA

Welzijn op het werk is de drijvende kracht die medewerkers toelaat het beste van zichzelf te geven om de meest kwaliteitsvolle dienstverlening na te streven.

ZNA beseft dat een veilige en gezonde werkomgeving de basis vormt van het welzijn op het werk.

ZNA wil voor een veilige en gezonde werkomgeving zorgen zodat medewerkers graag komen werken en na hun werkdag veilig en gezond thuiskomen.

We zien dit ruimer dan louter het voorkomen van arbeidsongevallen. We willen zorg dragen voor het welzijn op het werk - lichamenlijk en geestelijk – van elke medewerker.

Wij willen ook dat het preventiebeleid van ZNA schade aan materiaal, gebouwen en/of imago helpt voorkomen.

Om dit te bereiken richten wij ons op de preventie van de risico's op de werkplek. Deze risico's willen wij zo goed mogelijk beheren door ze in kaart te brengen en weg te werken of passende voorzorgsmaatregelen te treffen. Wij zien deze risicobeheersing als een dynamisch proces waaraan permanent aandacht moet worden besteed en waaraan continu moet worden gewerkt.

Resultaten kunnen we maar behalen als we er met zijn allen aan meewerken.

Het directieteam en alle leidinggevenden zullen er door hun absolute voorbeeldfunctie voor zorgen dat het veiligheidsbeleid gedragen wordt door iedere medewerker. Er zal actief meegewerkt worden aan het systeem van risicobeheersing. Dit omvat o.m. informatie verstrekken, opleiding voorzien, aandacht geven aan het opsporen van risico's en tijdig gepaste maatregelen nemen,...

Wij verwachten dat alle medewerkers voor en tijdens het werk voldoende aandacht schenken aan hun eigen veiligheid en deze van anderen. Wij sporen hen aan om onveilige situaties onmiddellijk te melden zodat deze tijdig opgelost worden en we hieruit kunnen leren naar de toekomst.

Wij kunnen rekenen op de Gemeenschappelijke Interne Preventiedienst die ZNA en zijn medewerkers en aannemers ondersteunt bij het voeren van een doelgericht preventiebeleid.

Het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk speelt een belangrijke rol door de realisatie van het preventiebeleid actief te ondersteunen.

Van onze partnerfirma's verwachten wij dat zij hun welzijnsbeleid en de toepassing ervan even ernstig nemen als wijzelf.

Om planmatig te kunnen werken, bundelen wij alle doelstellingen die bijdragen tot het verhogen van het welzijn op het werk in een meerjarenplan: het globaal preventieplan. Wij evalueren ons preventiebeleid regelmatig en sturen onze acties bij indien dit aangewezen is.

Eén minuut is nodig om een veiligheidsregel te schrijven.

Eén uur is nodig om een veiligheidsvergadering te houden.

Eén week om een veiligheidsprogramma op te stellen.

Eén maand om dat programma uit te voeren.

Één jaar om hiervan resultaten te bekomen.

Eén mensenleven om een veilig persoon te worden.

En...

één seconde om alle inspanningen teniet te doen.

120. Welzijnsreglement ZNA

120.10 Welzijnsreglement ZNA– Algemeen

120.11 Doel

Dit intern reglement voor derden is door ZNA opgesteld met als doel, bij de uitvoering van werken door derden, de toepassing te verzekeren van :

- wetgeving en reglementering inzake o.a. welzijn op het werk en leefmilieu;
- interne reglementering eigen aan de instelling van ZNA.

Hiermede streeft ZNA ernaar:

- arbeidsongevallen en incidenten te voorkomen;
- het welzijn, de veiligheid en de gezondheid te verzekeren van zijn eigen werknemers,
- te handelen volgens het zorgvuldigheidsprincipe en het welzijn van de patiënten, bezoekers en derden in de instellingen aanwezig te vrijwaren.

120.12 Gebruik

Dit intern reglement wordt gebruikt als:

- geïntegreerd onderdeel van bestekken welke dienen voor het indienen van offertes voor de uitvoering van werken in de instelling, derwijze dat de offerte-indieners bij hun prijsberekening reeds kennis kunnen nemen van de inhoud van dit intern reglement. Daarbij zullen de offerte-indieners, samen met hun offerte, ook de ingevulde en ondertekende “Kennisname door de contractor van het welzijnshandboek” in bijlage, aan de opdrachtgever bezorgen.
- geïntegreerd onderdeel van de opdracht aan de contractor. Daartoe zal de contractor bij zijn orderbevestiging ook de ingevulde en ondertekende “Kennisname door de contractor van het welzijnshandboek” in bijlage, aan de opdrachtgever bezorgen.
- contractuele voorwaarde voor de uitvoering van werken waarvoor geen prijsvraag en/of voorafgaande bestelling werd geplaatst. In dit geval zullen de beide partijen onderhavig intern reglement invullen en ondertekenen alvorens met de werkzaamheden ter plaatse te beginnen. Voor contractors die regelmatig welbepaalde (kleinere) werken komen uitvoeren, al dan niet aan overeengekomen prijzen, kan dit intern reglement van toepassing worden gesteld voor een bepaalde periode (bv. 1 jaar) of tot een volgende aanpassing.

Indien het kennisnamedocument ontbreekt bij de offerte-indieningen of orderbevestigingen kunnen deze als nietig worden beschouwd.

Voor nadere inlichtingen kan de offerte-indiener of de contractor zich steeds wenden tot de opdrachtgever of zijn aangestelde.

120.13 Bindend karakter

Dit intern reglement, samen met zijn bijlagen, bevat een reeks voorschriften welke door de contractor verplicht na te leven zijn voor de ganse duur der werken in de instelling. Het behoort tot de opdracht van de contractor de voorschriften van dit intern reglement:

- te overhandigen en te doen ondertekenen voor akkoord door elke onderaannemer of zelfstandige waarop hij beroep doet voor de uitvoering van zijn opdracht.
 - toe te lichten of te doen toelichten aan alle personen die in het kader van zijn opdracht deelnemen aan de uitvoering der werken ter plaatse in de instelling of materiaal en goederen ter plaatse brengen of afvoeren. Dit dient gestaafd te worden met gepaste documentatie.
-

Daarbij dient het aan bovengenoemde personen duidelijk gesteld dat :

- de naleving van dit intern reglement noodzakelijk is;
- bij niet-naleving de toegang tot de instelling verboden kan worden.
- Het contract bij niet-naleving kan worden verbroken.

Het bindend karakter van dit intern reglement kan geen aanleiding geven tot overmacht, laattijdigheid in de uitvoering of meerprijs vanwege de contractor, zijn onderaannemers of zelfstandigen waarop hij beroep doet, vermits het een geïntegreerd deel uitmaakt van zijn opdracht.

Kosten ingevolge het niet naleven van de bepalingen van dit interne reglement door de contractor of andere onder zijn verantwoordelijkheid deelnemende partijen, kunnen op de contractor worden verhaald, indien zij voor de opdrachtgever enig nadeel of reëel risico inhouden.

Het naleven van de welzijns- en leefmilieuwetgeving en van de voorschriften van dit intern reglement door de contractor is één van de elementen waarmee de opdrachtgever rekening zal houden bij de evaluatie van de uitvoering van de opdracht.

HOOFDSTUK 200 – WETGEVING

210 Wetgeving – algemeen

Tijdens de uitvoering van werken moet er rekening gehouden worden met alle geldende wetten en bepalingen.

Een uitzondering op de wetgeving kan enkel mits strikte en bindende voorwaarden (vb. afwijkingen op het KB 1979 betreffende brand en paniek in de ziekenhuizen). Het betreft hier echter steeds afwijkingen welke altijd een groter niveau van algemeen welzijn nastreven dan de oorspronkelijk bedoelde wettelijke bepalingen.

De bepalingen zoals opgenomen in de wetgeving zijn van toepassing op aannemers en onderaannemers die in de inrichting van een werkgever werkzaamheden uitvoeren en op de werkgever zelf.

220 Toegepaste wetgeving

220.10 Toegepaste wetgeving - welzijn

De wet van 3 juni 2007 houdende diverse arbeidsbepalingen (Titel IV) is op 23 juli 2007 in werking getreden. Volgens de memorie van toelichting bij het wetsontwerp mogen de partijen zelf bepalen op welke wijze zij hun verplichtingen betreffende samenwerking, coördinatie en informatie-uitwisseling zullen nakomen zolang er geen uitvoeringsbesluit gepubliceerd werd. De werkgever heeft strafsancities behouden voor de opdrachtgevers, aannemers en onderaannemers welke in gebreke blijven.

Ondermeer de volgende wettelijke bepalingen i.v.m. de veiligheid en gezondheid zijn van toepassing, (niet limitatieve opsomming):

- de “Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk” en de uitvoeringsbesluiten;
- de Codex Welzijn op het werk en meer in het bijzonder:
 - het “K.B. van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk”; zoals opgenomen in de codex van welzijn op het werk.
 - het “K.B. van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen”;
 - de Wet van 3 juni 2007 houdende diverse arbeidsbepalingen (Titel IV).

220.20 Toegepaste wetgeving - rechten van de patiënt

De regelgeving “rechten van de patiënt” is niet opgenomen in de welzijnswet, nochtans is het belang ervan essentieel gezien de vertrouwensrelatie tussen ziekenhuis en patiënt.

Het is in het bijzonder artikel 10 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende rechten van de patiënt, waar de patiënt het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het respect voor intimiteit verkrijgt. Een citaat van artikel 10:

“§ 1. De patiënt heeft recht op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer bij iedere tussenkomst van de beroepsbeoefenaar en inzonderheid betreffende de informatie die verband houdt met zijn gezondheid.

De patiënt heeft recht op respect voor zijn intimiteit. Behoudens akkoord van de patiënt, kunnen enkel de personen waarvan de aanwezigheid is verantwoord in het kader van de dienstverlening van de beroepsbeoefenaar, aanwezig zijn bij de zorg, de onderzoeken en de behandelingen.”

Dit vormt een belangrijk aandachtspunt als er moet gewerkt worden in een omgeving of lokaal waar een patiënt aanwezig is maar ook in de publiek toegankelijke ruimten zoals wachtzalen, gangen, inschrijvingsbalies, ...

Toevallig verkregen informatie van patiënten blijft strikt vertrouwelijk. Fotograferen zonder toestemming is niet toegestaan, evenmin het gebruik van geluidsinstallaties. De aannemers en hun

aangestelden tewerkgesteld in de ZNA-instellingen, worden geacht dezelfde waarden t.o.v. het welzijn van de patiënt te hanteren als het eigen ZNA personeel of gelijkgestelden.

T.o.v. de bezoekers en mogelijke derden in het ziekenhuis, wordt de aannemer geacht dezelfde rechten als deze van de patiënt te handhaven.

HOOFDSTUK 300 – DEFINITIES

310. Derden en ZNA

310.10 Derden

310.10.01 Aannemer

Dit betreft alle partijen welke niet tot ZNA behoren en over een werkopdracht beschikken, met al dan niet een wettelijke vergunning, tot het leveren van aannemerswerken of diensten.

De titel “aannemer” is bijgevolg niet noodzakelijk meer verbonden aan de bouwsector.

De aannemer zet een combinatie van product, mens en handeling in voor ZNA. Praktisch zijn alle derden welke zorgen voor “levering, plaatsing en onderhoud” of één van de deelaspecten, met uitzondering van “levering op de loskade”, aannemers van ZNA.

Bijvoorbeeld: aannemers bouw, onderhoudsfirma’s schoonmaak, onderhoudsfirma’s technische installaties, uitbating keuken, consultants, e.d.

310.10.02 Personeel aannemer

Dit is het personeel van een aannemer die een contractuele overeenkomst heeft met ZNA en nodig is voor de uitvoering van de overeengekomen opdracht.

310.10.03 Pilootaannemer

Deze aannemer is aangesteld door ZNA voor een welbepaalde opdracht. Hij is de coördinator tussen de verschillende, door ZNA aangestelde, nevenaannemers voor een welbepaald project. Tussen ZNA, piloot- en nevenaannemers kan een coördinatiecontract afgesloten worden.

Indien er geen pilootaannemer noch coördinatiecontract is, zal ZNA instaan voor de coördinatie tussen de aannemers.

310.10.04 Nevenaannemer

Van nevenaanneming is er sprake als de opdrachtgever (ZNA) het aannemingsproject partieel aanbesteedt. Dat wil zeggen dat de opdrachtgever de totale opdracht in deelopdrachten opdeelt. De opdrachtgever zal dan voor iedere opdracht een afzonderlijke aannemingsovereenkomst sluiten met een uitvoerende partij.

310.10.05 Werfleider

De werfleider is de aangestelde van de aannemer verantwoordelijk voor de desbetreffende aanneming. Hij is verantwoordelijk voor operationele uitvoering (vanaf het opstarten, de voorbereiding en de planning tot aan de afsluiting van het project). Tijdens de fase die voorafgaat aan de uitvoering van het werk, bestudeert hij het technische en administratieve dossier. Hij organiseert de werf op basis van de werfdocumenten en in functie van de resultaten die moeten worden behaald. Zodra de uitvoering van de werken start, staat hij in voor het beheer van de werf in diverse domeinen (planning, voorraden, administratie, financieel beheer, human resources management, veiligheid, ...) en voor de afsluiting van de werf.

310.10.06 Onderaanneming - onderaannemer(s)

De opdracht die aan de aannemer toegewezen wordt, is in principe uit te voeren door zijn eigen werknemers waarmee hij een arbeidsovereenkomst heeft afgesloten. Zonder voorafgaande goedkeuring van de opdrachtgever mogen geen werken in onderaanneming uitgevoerd worden.

Een “onderaannemer” is dan een werkgever of zelfstandige van buitenaf die in het ziekenhuis werkzaamheden verricht, in uitvoering van een overeenkomst met de aannemer of met een andere onderaannemer.

310.10.07 Firma of contractor

Onderneming van wie de aanbidding voor het uitvoeren van werken door ZNA werd aangenomen. Met contractors worden hiermee ook impliciet "subcontractors" bedoeld, meer bepaald die firma of onderneming waaraan een gedeelte of het geheel van het contractorwerk werd toevertrouwd door de feitelijke contractor.

310.10.08 Preventieadviseur/ Medisch toezicht externe diensten: (contractors, aannemers, ...)

Hij adviseert de leidinggevende van de aannemer over de risico's verbonden aan de werken.

Bij het vastleggen van het contract met derden moeten de gegevens van de preventieadviseur en medisch toezicht overgemaakt worden aan ZNA. Bij elke aanpassing of wijziging moeten deze gegevens overgemaakt worden.

310.20 ZNA

310.20.01 Opdrachtgever

De opdrachtgever is ZNA zoals bepaald in haar statuten.

310.20.02 Aangestelden van de opdrachtgever

Gedurende de uitvoering der werken zal de opdrachtgever deze taken toevertrouwen aan derden of aan zijn aangestelden.

Meer specifiek komen de preventieadviseur(s) en de milieucoördinator van de opdrachtgever hetzelfde recht toe. Zij zijn voor de contractor ter beschikking voor inlichtingen en de voorziene dienstverlening.

310.20.03 Projectleider

De projectleider is een persoon door ZNA aangesteld voor de realisatie van het project, tevens is deze de eindverantwoordelijke voor de realisatie van het project.

310.20.04 Consultant

Een consultant is een adviserend bedrijf dat zelf geen ontwerpen of werken uitvoert.

310.20.05 Veiligheidscoördinator ontwerp

De veiligheidscoördinator ontwerp is de persoon die in het kader van het KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen door ZNA aangesteld wordt voor de opvolging van de taken zoals bepaald in het desbetreffende comité.

310.20.06 Veiligheidscoördinator verwezenlijking

De veiligheidscoördinator verwezenlijking is de persoon die in het kader van het KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen door ZNA aangesteld wordt voor de opvolging van de taken zoals bepaald in het desbetreffende comité.

310.20.07 Operationeel directeur ZNA

De operationeel directeur van ZNA is verantwoordelijk voor de facilitaire ondersteuning binnen ZNA op een bepaalde site. Hij stuurt de verschillende verantwoordelijken aan van de technische dienst onderhoud, housekeeping, voeding en patiëntenonthaal.

310.20.08 Preventieadviseur ZNA

De preventieadviseur van ZNA stimuleert het welzijn van alle ZNA medewerkers en hieraan gelijkgestelden. In zijn adviserende functie houdt hij rekening met alle welzijnsdomeinen zoals bepaald in de welzijnswet.

310.20.09 Milieucoördinator ZNA

De milieucoördinator ZNA heeft een belangrijke rol m.b.t. de aspecten opgenomen in de milieuvergunning van ZNA. Wijzigingen aangaande elementen, opgenomen in de milieuvergunning, dienen steeds gemeld aan de milieucoördinator.

310.20.10 Team ziekenhuishygiëne ZNA

Het team voor ziekenhuishygiëne waakt erover dat patiënten die zorg krijgen in ZNA geen bijkomende infectie oplopen. Zowel bij bouwen als bij verbouwingen zal het team erover waken dat hygiëneaspecten die belangrijk zijn voor het infectiepreventiebeleid niet in het gedrang komen. Tijdens werken moet de zuiverheid van de ziekenhuisomgeving gewaarborgd blijven.

310.20.11 Werkleider ZNA

De werkleider is de onderhoudsverantwoordelijke voor de technische installatie. Elke technische vakgroep wordt aangestuurd door een werkleider. De werkleiders communiceren onderling en worden aangestuurd door de operationeel directeur van de site.

310.20.12 Techniker ZNA

De techniker van ZNA staat in voor de technische instandhouding van de installatie van ZNA en wordt enkel aangestuurd door de werkleider.

310.20.13 Beheerder van de installatie / gebouw

Dit is een relevant directielid, zoals dit kan zijn: de operationeel directeur, de labodirecteur, e.d..

Hij kan zich o.a. laten vertegenwoordigen door de ZNA werkleider, verantwoordelijke keuken, verantwoordelijke magazijn, verantwoordelijke labo, ...

310.20.14 Afdelingshoofd ZNA (klant - verpleging, arts, e.d.)

Dit is de interne klant, waarvoor het project uitgevoerd wordt. Dit kan zijn: een afdelingsverantwoordelijke, een medisch of verpleegkundig diensthoofd. Hij wordt aangesteld als vertegenwoordiging van de operationele organisatie.

Opmerkingen aangaande de opdracht/ project worden aan de projectleider doorgegeven en niet aan het afdelingshoofd.

310.20.15 Personeel ZNA

Het betreft de door ZNA gecontracteerde medewerkers alsook de gelijkgestelden. Dit zijn o.a. zelfstandige artsen, uitzendkrachten, studenten, stagiaires,...)

310.20.16 Keuring EDTC

De keurder van de EDTC (externe dienst voor technische controle) staat in voor de conformiteitsverklaring van de door de aannemer gebouwde installatie.

310.20.17 Bouwdirectie

In de Europese richtlijn wordt de bouwdirectie gedefinieerd als iedere natuurlijke of rechtspersoon die voor rekening van de opdrachtgever zorg draagt voor het ontwerp en/of de uitvoering en/of het toezicht op de uitvoering van het bouwwerk. In de Belgische wetgeving wordt het begrip bouwdirectie van de richtlijn echter opgesplitst in drie onderscheiden personen, nl.:

- de bouwdirectie belast met het ontwerp,
 - deze belast met de uitvoering,
 - en deze belast met de controle op de uitvoering.
-

320. OMGEVING

320.10 Specifieke medische zones

320.10.01 Ioniserende straling

Ioniserende straling is een naam voor snel bewegende (on)geladen kerndeeltjes en elektromagnetische golven (fotonen). Als deze straling in contact komt met materie treden er ionisaties op. Deze ionisaties zijn schadelijk als ze plaatsvinden in het DNA. Elektromagnetische straling die daarentegen niet voldoende energie bezit om ionisaties tot stand te brengen, noemt men niet-ioniserende straling. Röntgenstraling en elektromagnetische straling zijn voorbeelden van ioniserende straling.

320.10.02 Gecontroleerde zone

Een zone waarvoor, om redenen van bescherming tegen ioniserende stralingen en ter preventie van de verspreiding van een eventuele radioactieve besmetting, een bijzondere reglementering geldt en waarvan de toegang wordt gecontroleerd; in de inrichtingen die vergund zijn krachtens de bepalingen van dit reglement, dient elke zone waarbinnen drie tienden van de jaarlijkse dosislimieten voor de beroepshalve blootgestelde personen kunnen worden overschreden, een gecontroleerde zone te zijn of erin opgenomen te zijn.

320.10.03 Bewaakte zone

Een zone die is onderworpen aan een passend toezicht met het oog op de bescherming tegen ioniserende stralingen; in de inrichtingen die vergund zijn krachtens de bepalingen van dit reglement, moet elke zone waarbinnen een persoon een dosis kan oplopen die een van de dosislimieten vastgesteld voor de personen van het publiek overschrijdt, een bewaakte zone vormen of erin opgenomen zijn, voor zover ze niet als gecontroleerde zone wordt beschouwd.

320.10.04 Externe werker

Iedere beroepshalve blootgestelde persoon, die in een gecontroleerde zone werkzaamheden van om het even welke aard uitvoert, ongeacht of hij tijdelijk of vast werknemer van een externe onderneming is, stagiairs, leerlingen en studenten inbegrepen, of die werkzaamheden als zelfstandige verricht, de zelfstandige artsen in de ziekenhuizen inbegrepen; de externe werkers moeten beschouwd worden als beroepshalve blootgestelde werknemers van categorie A.

320.10.05 Persoonlijke dosismeter

Klein draagbaar instrument voor het meten en registreren van de totale geabsorbeerde dosis ioniserende straling.

320.10.06 Centrale sterilisatie afdeling (CSA)

De centrale sterilisatie afdeling (CSA), is verantwoordelijk voor het reinigen, het desinfecteren en het steriliseren van materialen die gebruikt werden bij heelkundige ingrepen (operaties) en andere medische, verpleegkundige en paramedische toepassingen.

HOOFDSTUK 400 – VERANTWOORDELIJKHEDEN

410. Ziekenhuis t.o.v. patiënten, personeel, bezoekers, derden

ZNA dient het welzijn van zijn personeel (en daarmee gelijkgestelden zoals bv. uitzendkrachten en zelfstandige artsen) tijdens de uitvoering van hun werk ten allen tijde te waarborgen.

ZNA is verantwoordelijk voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van zijn patiënten. Het ziekenhuis dient de privacy en de rust van de patiënt te respecteren.

420. Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer

420.00 Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer - algemeen

In de samenwerking met haar contractors zal ZNA zich engageren tot:

INFORMEREN

Het ziekenhuis zal de aannemer de nodige informatie bezorgen over de specifieke vereisten van het ziekenhuis op het vlak van werknemerswelzijn en dit ten behoeve van de werknemers van de aannemer en van eventuele onderaannemer(s) (risico's van de werkplek, preventiemaatregelen, eerste hulpmaatregelen, brandbestrijding, evacuatie, verantwoordelijke personen).

OPLEIDING EN INSTRUCTIE

Het ziekenhuis zal zich ervan vergewissen dat de werknemers van de aannemer een passende opleiding en passende instructies hebben gekregen.

ONTHAAL

Het onthaal van de werknemers van de aannemer organiseren.

SAMENWERKEN

De aanwezigheid en werken van de aannemer en onderaannemer(s) coördineren en de samenwerking tussen deze personen op het vlak van welzijn van de werknemers verzekeren.

TOEZICHT

Het ziekenhuis moet ervoor zorgen dat de aannemer(s) zijn/hun eigen verplichtingen op het vlak van werknemerswelzijn naleven binnen het ziekenhuis.

ARBEIDSMIDDELEN

In het (uitzonderings)geval dat arbeidsmiddelen, collectieve beschermingsmiddelen, e.d. door ZNA ter beschikking gesteld worden aan de aannemer, mogen deze slechts gebruikt worden mits toestemming van de beheerder van het arbeidsmiddel en na ontvangst van de passende schriftelijke gebruiksinstructies en na controle van opleiding en bekwaamheid.

Op bepaalde locaties(kritische afdelingen en dit in functie van infectiepreventiebeleid) zal ZNA specifieke zonekledij ter beschikking stellen van de aannemer.

420.10 Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer - contract

Bovenop deze hoger vermelde verplichtingen, zal het ziekenhuis met elke aannemer een overeenkomst sluiten waarin volgende drie punten zijn opgenomen, volgens de bepalingen van de wet van 3 juni 2007 houdende diverse arbeidsbepalingen (Titel IV) artikel 9, namelijk:

VERPLICHTINGEN INZAKE WELZIJN

De aannemer zal de verplichtingen inzake welzijn, die ook eigen zijn aan het ziekenhuis, naleven en deze door zijn onderaannemer(s) doen naleven;

INGEBREKESTELLING

Als de aannemer in gebreke blijft, zal het ziekenhuis zelf, op kosten van de aannemer, de nodige maatregelen, ook inzake welzijn nemen;

OVEREENKOMSTEN MET ONDERAANNEMERS

De aannemer zal in de overeenkomsten met zijn onderaannemer(s) hetzelfde bedingen, namelijk dat de welzijnsregels van het ziekenhuis worden nageleefd en dat de aannemer zo nodig zelf maatregelen zal nemen, op kosten van de onderaannemer(s).

420.20 Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer – verantwoordelijkheden medewerkers

420.20.01 Opdrachtgever

De opdrachtgever zorgt voor:

- aanstelling projectleider,
- hij keurt het projectplan goed,
- hij zorgt dat de projectleider projectmedewerkers kan zoeken,
- hij zorgt voor de middelen,
- hij zorgt ervoor dat het project professioneel kan verlopen,
- hij vraagt voorafgaandelijk advies bij de nodige instanties: preventieadviseur, milieucoördinator,...
- Het project kan pas afgesloten worden na een gunstige keuring, oplevering en indienststelling.

420.20.02 Projectleider

De projectleider is de contactpersoon van en naar ZNA voor alle projectgebonden aangelegenheden. Hij is verantwoordelijk voor:

- Controle dagboek der werken
- Controle werkvergunning
- Toezicht op het werk

Bij (zware) inbreuken t.o.v. de welzijnswet bij aannemers zal de projectleider van ZNA de werken laten stilleggen, teneinde de gebreken weg te werken.

420.20.03 Architect / studiebureau

Hij houdt toezicht op de realisatie van het project. Hij stemt voorafgaandelijk af met de veiligheidscoördinator ontwerp.

420.20.04 Veiligheidscoördinator ontwerp

In het kader van de hem toevertrouwde coördinatie opdracht is de coördinator ontwerp er tevens toe gehouden volgende taken uit te voeren, zoals bepaald bij artikel 11 van het KB van 25 januari 2001 (B.S. 7 februari 2001) en aangepast volgens het KB van 19 januari 2005 in verband met de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen:

- het opstellen van het veiligheids- en gezondheidsplan en het hierin opnemen van de keuzen, bedoeld in artikel 17 van de wet alsook de voor de veiligheid en de gezondheid kritieke fasen waarop de coördinator verwezenlijking tenminste op de bouwplaats aanwezig moet zijn;
 - het aanpassen van het veiligheids- en gezondheidsplan aan elke wijziging aangebracht aan het ontwerp;
 - het overmaken van de elementen uit het veiligheids- en gezondheidsplan aan de tussenkomende partijen voor zover deze elementen hen betreffen;
 - het adviseren van de opdrachtgevers inzake de overeenstemming van het document gevoegd bij de offertes, bedoeld in artikel 30, tweede lid, 1° met het veiligheids- en gezondheidsplan en de opdrachtgevers in kennis stellen van eventuele niet-overeenstemmingen;
 - het openen, bijhouden en het aanvullen van het coördinatiedagboek en het postinterventiedossier;
 - het overdragen van het veiligheids- en gezondheidsplan, het coördinatiedagboek en het postinterventiedossier aan de opdrachtgevers en het vaststellen van deze overdracht en het
-

einde van het ontwerp van het bouwwerk in het coördinatiedagboek en in een afzonderlijk document.

- Stemt voorafgaandelijk af met de architect en de projectleider.

420.20.05 Veiligheidscoördinator verwezenlijking

In het kader van de hem toevertrouwde coördinatieopdracht is de coördinator verwezenlijking er tevens toe gehouden volgende taken uit te voeren, zoals bepaald bij artikel 22 van het KB van 25 januari 2001 (B.S. 7 februari 2001) en aangepast volgens het KB van 19 januari 2005 in verband met de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen:

- het aanpassen van het veiligheids- en gezondheidsplan aan de wijzigingen in verband met de uitvoeringsmodaliteiten, eventuele opmerkingen van de tussenkommende partijen, de stand der werken, het identificeren van onvoorziene risico's (zie KB 25/01/2001, bijlage I, deel A, tweede lid) en het overmaken van de elementen van het aangepaste veiligheids- en gezondheidsplan aan de tussenkommende partijen voorzover deze elementen hen aanbelangen;
- het bijhouden en aanvullen van het coördinatiedagboek;
- het noteren in het coördinatiedagboek van de tekortkomingen van de tussenkommende partijen bedoeld in het KB 25/01/2001, bijlage 1, deel B, 6°;
- het noteren van de opmerkingen van de aannemers in het coördinatiedagboek en dit door de betrokken partijen laten viseren;
- indien van toepassing; het bijeenroepen van de coördinatiestructuur overeenkomstig de bepalingen van artikel 40 van het KB van 25/01/2001
- het aanvullen van het postinterventiedossier in functie van de elementen van het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan die door de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk van belang zijn;
- het nemen van de nodige maatregelen zodat enkel bevoegde personen de werf kunnen betreden;
- het overdragen bij voorlopige oplevering van de werken, of bij ontstentenis bij de oplevering van de werken, van het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan, het geactualiseerde coördinatiedagboek en het postinterventiedossier aan de opdrachtgevers en het vaststellen van die opdracht in een proces-verbaal dat bij het postinterventie dossier wordt gevoegd.

420.20.06 Beheerder van de installatie / gebouw

Hij geeft akkoord om onder bepaalde voorwaarden te werken aan de installatie(s) en om onder bepaalde voorwaarden te werken met bepaalde arbeidsmiddelen. Hij verleent in dit opzicht de werkvergunning.

420.20.07 Preventieadviseur ZNA

De preventieadviseur van ZNA stimuleert het welzijn van alle ZNA medewerkers of gelijkgestelden, hierbij houdt hij rekening met alle welzijnsdomeinen van de welzijnswet. Bij inbreuken tegen de welzijnswet bij eigen personeel of gelijkgestelden zal hij gepaste actie (laten) ondernemen.

Bij (zware) inbreuken t.o.v de welzijnswet bij aannemers kan ook de preventieadviseur van ZNA de werken laten stilleggen, teneinde de gebreken weg te werken.

De preventieadviseur ZNA kan aangesproken worden door de aannemer of zijn preventieadviseur aangaande de welzijnsbepalingen binnen de organisatie.

De preventieadviseur ZNA zorgt voor de coördinatie van de risico-analyse voor indienstname. De preventieadviseur van ZNA verzamelt alle risico-analyses van alle partijen en gebruikt deze voor de risico-analyse voor indienstname.

420.20.08 Milieucoördinator ZNA

De milieucoördinator ZNA heeft een belangrijke rol in het bijhouden en up-to-date maken van de milieuvergunningen.

De milieucoördinator ZNA zorgt voor de indienstname van de inrichtingen bepaald in de milieuvergunning.

420.20.09 Aangestelden van de opdrachtgever

Zij voeren de taken uit zoals deze gedelegeerd werden, conform de specifieke taakaanduiding.

420.20.10 Werkleider ZNA

De werkleider zal als afgevaardigde van de beheerder van de installatie/gebouw instaan voor de toewijzing van de nodige werkvergunning, aanmeldingsplicht, toezicht op naleving van afspraken en procedures.

420.20.11 Team ziekenhuishygiëne ZNA

Het team voor ziekenhuishygiëne ZNA waakt erover dat patiënten bij bouw of verbouwingen worden beschermd tegen infecties. Er dient gewerkt te worden volgens de richtlijnen van de Hoge Gezondheidsraad, die een wettelijk bindend karakter hebben (KB 26/04/2007). Indien deze richtlijnen ontoereikend zijn zal gewerkt worden met internationale richtlijnen.

430. Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis

430.00 Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis - algemeen

De contractor, en alle natuurlijke- of rechtspersonen die voor zijn rekening werken uitvoeren in de instelling, hebben volgende verplichtingen:

ONTHAAL

In het kader van het verplichte onthaal van de in de instelling tewerkgestelde werknemers van de contractor en zijn onderaannemers zal deze eerste aan de opdrachtgever een lijst bezorgen van alle werknemers die in het kader van zijn opdracht in de inrichting van de opdrachtgever worden tewerkgesteld en dit op het ogenblik van de eerste tewerkstelling.

TOEZICHT

De aannemer moet de regels op het gebied van welzijn van het ziekenhuis waar zij de werken uitvoeren doen naleven. Dit geldt ook voor de onderaannemer(s) en diens onderaannemer(s).

Hier toe zal de aannemer op gepaste wijze alle medewerkers informeren en opleiden.

INFORMATIE VERLENEN

De aannemer zal de specifieke informatie welke zij van de aangestelde(n) van het ziekenhuis verkrijgen doorgeven aan hun werknemer en onderaannemer(s).

Tevens zal de aannemer de cijfers van arbeidsongevallen, arbeidsongevallenanalyses, risico-analyse, opleidingsattesten, verslagen aangaande projecten in ZNA ter beschikking stellen van de aangestelden van ZNA.

ZIEKENHUISVREEMDE RISICO'S

De aannemer zal het ziekenhuis informeren over de risico's die eigen zijn aan de werken die ter plaatse uitgevoerd worden.

SAMENWERKEN

Actief meewerken aan coördinatie en samenwerking bij de initiatieven die door de opdrachtgever of zijn aangestelden worden genomen ter bevordering van het welzijn van de werknemers van beide partijen en alle andere personen ter plaatse.

De medewerking verlenen aan de samenwerking of de coördinatie daartoe noodzakelijk tussen de verschillende contractors op de werkplaats aanwezig.

TOEZICHT ONDERAANNEMING

Elke onzorgvuldige onderaannemer(s) dient geweerd te worden. In de overeenkomst dienen de bepalingen aangaande de welzijnsverplichtingen uit artikel: 420.00 Ziekenhuis t.o.v. contractor/aannemer - algemeen, opgenomen te worden.

BEWAKING VAN DE WERF EN DE WERKPLAATS(EN)

De contractor is verantwoordelijk voor de bewaking tegen verdwijning of beschadiging van zijn geleverde goederen en de uitgevoerde werken ter plaatse, tot en met de voorlopige oplevering van zijn opdracht. De opdrachtgever wijst elke verantwoordelijkheid af voor eventuele beschadiging, verdwijnen, verlies of diefstal van materialen, goederen, gereedschappen e.d. welke de contractor of zijn onderaanneming toebehoren.

SCHADEGEVALLEN

De contractor is verantwoordelijk voor elke lichamelijke en materiële schade die hijzelf of al diegenen die onder zijn gezag werken, toebrengen aan de inrichtingen van de opdrachtgever, diens personeel en alle derden op het grondgebied van de opdrachtgever en dit tijdens de uitvoering van zijn opdracht en ingevolg verborgen gebreken van de geleverde goederen of van de uitgevoerde werken.

VERZEKERINGEN

De contractor, al zijn onderaannemers en zelfstandigen die aan de uitvoering van zijn opdracht deelnemen, dienen voldoende verzekerd te zijn tegen lichamelijke en materiële schade die door hun werknemers en hun materieel kan worden veroorzaakt bij de opdrachtgever en elke derde in diens instelling aanwezig. Op eenvoudige vraag van de opdrachtgever dienen de contractor en zijn onderaannemers een kopie van deze verzekeringscontracten voor te leggen.

De verzekering dient afgesloten alvorens de overeenkomst aanvat.

ARBEIDSMIDDELEN

Alleen door de aannemer indienstgestelde arbeidsmiddelen mogen gebruikt worden. Deze arbeidsmiddelen zijn aangepast aan de gebruikers en specifiek voor de uit te voeren taken, zijn goed onderhouden en verkeren in goede staat.

De arbeidsmiddelen, collectieve beschermingsmiddelen, e.d. van ZNA mogen slechts gebruikt worden mits toestemming van de beheerder van het arbeidsmiddel en na ontvangst van de passende schriftelijke gebruiksinstructies en na controle van opleiding en bekwaamheid.

Arbeidsmiddelen van ZNA die tijdens uitvoering van de opdracht beschadigd of verloren zijn, zullen op kosten van de aannemer vervangen of hersteld worden.

430.10 Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis – aanvullende verplichtingen

De contractor zelf en diens onderaannemer(s) hebben specifieke verplichtingen.

OPLEIDING EN INSTRUCTIES VOOR DE UITVOERENDE WERKNEMERS

Indien de opdrachtgever dit noodzakelijk acht, wordt er voor de aanvang der werken ter plaatse een startvergadering georganiseerd met de aanwezige werknemers van de contractor en zijn onderaannemers die door de beide partijen gebriefd worden over de risico's :

- eigen aan de inrichting van de werkgever op de plaats van tewerkstelling door de preventieadviseur van de contractor d.w.z.:
 - de belangrijkste onderdelen van dit intern reglement van belang voor de tewerkgestelde werknemers; de informatieuitwisseling van de opdrachtgever aan de aannemer.
- eigen aan de werken van de contractor (door de verantwoordelijke van de contractor).

De opdrachtgever kan zich ook tijdens de uitvoering der werkzaamheden vergewissen of de werknemers van de contractor en zijn onderaannemers :

- de passende opleiding hebben gekregen voor de uitvoering van hun werkzaamheden;
- geïnformeerd werden over de risico's eigen aan de inrichting van de opdrachtgever en de plaats van tewerkstelling, zoals hiervoor omschreven.

ROKEN

In de volledige ZNA gebouwen geldt een algemeen rookverbod.

Roken is enkel toegelaten in de daarvoor aangeduide rookzones. Het personeel van de aannemer en zijn onderaannemers mag enkel gebruik maken van de rookplaatsen voor personeel.

ETEN EN DRINKEN

Eten op een werkplaats in de gebouwen van de instelling is verboden. Op de werf mogen geen etensresten worden achtergelaten.

Indien op vraag van de contractor de toelating wordt verleend, om te eten in de eetplaatsen van de opdrachtgever, mogen daar geen etensresten worden achtergelaten. Voor en na de maaltijd dienen de handen gewassen te worden.

De aannemer, onderaannemer en zijn medewerkers mogen geen alcoholische dranken, drugs en andere verboden middelen meebrengen/nuttigen. De toegang tot het werk is verboden voor iedere persoon die onder invloed is.

HYGIËNE

Een goede persoonlijke hygiëne door elke persoon die in de instelling wordt tewerkgesteld is noodzakelijk. De werkkledij en de persoonlijke beschermingsmiddelen van de werknemers die in opdracht van de contractor in de instelling aan de uitvoering van de werken deelnemen, dienen steeds proper te zijn.

De aangevoerde materialen en de gebruikte toestellen en apparaten dienen rein te zijn zodat geen ongewenste vervuiling in de instelling wordt binnengebracht.

Op kritische afdelingen moeten de werknemers die in opdracht van de contractor in de instelling aan de uitvoering van de werken deelnemen, de specifieke zonekledij dragen.

SANITAIRE VOORZIENINGEN

Alleen deze installaties daartoe expliciet aangeduid door de vertegenwoordiger van de opdrachtgever, mogen door de werknemers van de contractor worden gebruikt. Gezien de specifieke aard van de instelling is het volgen van strikte hygiënische maatregelen noodzakelijk.

Zij dienen in een zindelijke staat gehouden.

Kledij, toiletgerief en persoonlijk materiaal dient bij het betreden van de instelling rein te zijn en mag alleen worden geplaatst in deze sanitaire installaties daartoe aangewezen door de vertegenwoordiger van de opdrachtgever.

REINIGING VAN DE WERKPLAATS

Elke werkplaats in de gebouwen van de opdrachtgever dient dagelijks te worden opgeruimd en eventueel gereinigd zodat het vuil zich niet kan opstapelen of rondslingeren. Vooral aan de dagelijkse opruiming en verwijdering van brandbare en ontvlambare stoffen, preparaten en afvalstoffen dient veel aandacht besteed. De toe te passen techniek wordt voorafgaandelijk met de opdrachtgever besproken.

De opdrachtgever of zijn aangestelden kunnen, na ingebrekestelling, en indien de contractor daar geen passend gevolg aan geeft, op kosten van de contractor de opdracht geven aan anderen om de werkplaats te laten reinigen.

REINIGING VAN DE WERF

Tenminste éénmaal per week, of op vraag van een aangestelde van de opdrachtgever, gaat de contractor over tot de volledige opkuis van zijn werf en de reiniging van de aldaar opgestelde lokalen. Indien de contractor, na ingebrekestelling, er geen passend gevolg aan geeft zal er op kosten van de contractor de opdracht geven worden aan anderen om de werkplaats te laten reinigen.

EINDE VAN DE DAGTAAK

Dagelijks bij het beëindigen van de dagtaak, dienen alle elektrische machines en toestellen te worden uitgeschakeld en dient de aansluiting ervan op het elektrisch net van de opdrachtgever te worden onderbroken.

Bij het verlaten van lokalen worden de lichten gedoofd. Ramen en deuren worden gesloten.

Kranen en andere hefwerktuigen zullen zo opgesteld worden dat ongevallen ingevolge hevige wind uitgesloten zijn.

Rollend materiaal van de contractor, mag na het verlaten van de instelling door zijn personeel, op geen enkele manier in werking kunnen gesteld worden door derden.

INSTALLATIE VAN EEN WERF OF WERKPLAATS

De contractor mag geen enkele inrichting oprichten of een terrein van de opdrachtgever gebruiken zonder diens expliciete toestemming. Indien hij dit noodzakelijk acht, gezien de aard en de omvang van de werken ter plaatse, legt de contractor aan de vertegenwoordiger van de opdrachtgever de schikkingen voor, die hij voorziet inzake installatie en afscherming van een werf of een werkplaats. In het kader van bestaande mogelijkheden ter plaatse, zullen beide partijen een overeenkomst treffen inzake opstelling, afsluiting en toegang tot de werf of de werkplaats.

Alle lokalen, zoals sanitaire inrichtingen, werkkeet, magazijnen, enz., worden zorgvuldig gebouwd door de contractor en behoorlijk door hem onderhouden. Op de werf of de werkplaats mogen geen slaapzalen worden ingericht.

Verdere afspraken zullen worden opgemaakt inzake stockage van goederen en rollend materiaal ter plaatse en het aanbrengen van de gewenste nutsvoorzieningen.

GEBRUIK & OPSLAG VAN PRODUCTEN MET GEVAARLIJKE EIGENSCHAPPEN

Bedoeld worden :

- de stoffen als gevaarlijk ingedeeld op grond van de vigerende KB's m.b.t. stoffen die gevaarlijk kunnen zijn voor de mens of zijn leefmilieu;
- de preparaten als gevaarlijk ingedeeld op grond van de vigerende KB's m.b.t. de indeling, de verpakking en de kenmerken van gevaarlijke preparaten met het oog op de markt brengen en het gebruik ervan.

Wanneer tijdens de uitvoering der werken brandbare, ontvlambare, giftige, ontplofbare, oxyderende, corrosieve, irriterende, schadelijke of milieugevaarlijke stoffen of preparaten dienen gebruikt, dient dit in de risicoanalyse van de contractor opgenomen te worden. De MSDS-fiches van de ingezette gevaarlijke stoffen en preparaten moet altijd op de werkplaats waar ze gebruikt worden aanwezig zijn.

De contractor zal voor de uitvoering van zijn opdracht steeds producten gebruiken die het leefmilieu zo weinig mogelijk belasten.

De preventieadviseur van de opdrachtgever is gemachtigd om haalbare alternatieven voor te stellen. De gebruikte gevaarlijke stoffen en preparaten zijn reglementair geëtiketteerd en blijven opgeslagen in hun oorspronkelijke verpakking. De betrokken werknemers van de contractor dienen de nodige instructies ontvangen te hebben om op een veilige en gezonde manier met deze stoffen en preparaten om te gaan.

De contractor zal vooral aandacht besteden aan het gebruik van brandbare en ontvlambare stoffen en preparaten en ervoor zorgen dat deze niet bij warmte- of ontstekingsbronnen worden geplaatst. Op de werkplaats zelf in de gebouwen zullen zij nooit in grotere mate aanwezig zijn dan het dagverbruik of de commerciële verpakkingseenheid ervan.

430.20 Contractor/aannemer t.o.v. ziekenhuis – verantwoordelijkheden medewerkers

430.20.01 Aannemer/ Contractor/ Personeel aannemer

- Naleven welzijnsbepalingen
- Naleven specifieke bepalingen zoals vermeld in het contract met ZNA.

430.20.02 Pilootaannemer

Hij staat in voor de coördinatie tussen de verschillende nevenaannemers.

430.20.03 Nevenaannemer

Hij zorgt voor terugkoppeling naar de opdrachtgever bij nalatigheid van de pilootaannemer.

430.20.04 Werfleider / technisch uitvoerder

Hij is verantwoordelijk voor de werf, vanaf het opstarten, de voorbereiding en de planning tot de afsluiting. Tijdens de fase die voorafgaat aan de uitvoering van het werk, bestudeert hij het technische en administratieve dossier. Hij organiseert de werf op basis van de werfdocumenten en in functie van de resultaten die moeten worden behaald. Zodra de uitvoering van de werken start, staat hij in voor het beheer van de werf in diverse domeinen (planning, voorraden, administratie, financieel beheer, human resources management, veiligheid, ...) en voor de afsluiting van de werf.

430.20.05 Opzichter aannemer

De opzichter staat in voor:

- het verkrijgen van de werkvergunning;
- registratie van het personeel in het register;
- naleving van de welzijnsvoorschriften op de werf door eigen personeel en dit van de onderaannemer(s);
- het werk volgens de planning uit te laten voeren, zodat het werk op tijd klaar is;
- leiding en coördinatie geven aan zijn onderaannemer(s), zodat zij het werk uitvoeren volgens de tekeningen en het bestek;
- de leiding over vergaderingen die met de bouw te maken hebben (grote bouwwerken);
- correcte betaling van de (onder)aannemer, o.a. in de gestelde termijnen;
- eventueel tekenwerk voor de bouw.

430.20.06 Onderaanneming - onderaannemer(s)

Ingeval beroep gedaan wordt op onderaannemers (werkgevers of zelfstandigen) dient de contractor:

- Onderaannemers te weren waarvan hij kan weten of vaststelt dat deze de welzijnswetgeving niet naleven.
- Met elke onderaannemer een overeenkomst te sluiten waarin de 3 bedingen van het nieuwe artikel 9, § 2 van de Welzijnswet van 4 augustus 1996 zijn opgenomen.
- Aan elke onderaannemer onderhavig intern reglement met al zijn bijlagen ter ondertekening voor te leggen en een exemplaar van dit door de onderaannemer ondertekend intern reglement aan de opdrachtgever te bezorgen.
- Ervoor te zorgen dat de onderaannemers de bepalingen van onderhavig intern reglement naleven. De coördinatie en de samenwerking tussen zijn eigen onderaannemers tot stand te brengen.
- Aan zijn onderaannemers de verplichting op te leggen mee te werken aan de coördinatie en de samenwerking tussen de verschillende (onder) aannemers ter plaatse, georganiseerd door de opdrachtgever. Indien zijn onderaannemer(s) de toepasselijke welzijnswetgeving niet of slechts onvolledig naleeft (naleven), na ingebrekestelling zelf onverwijld de nodige maatregelen nemen om de toepassing ervan te verzekeren.

430.20.07 Preventieadviseur/ Medisch toezicht externe diensten: (contractors, aannemers, ...)

Bij een ernstig arbeidsongeval op de terreinen van ZNA zal de preventieadviseur van de betrokken firma contact opnemen met de preventiedienst van ZNA. Onveilige handelingen of toestanden moeten wederzijds gecommuniceerd worden. De medische onderzoeken van alle tewerkgestelde werknemers moet voldoen aan alle wettelijke bepalingen.

HOOFDSTUK 500 – PROCEDURES

510. Voor aanvang der werken

510.00 De werkvergunning

510.01 Procedure tot het verkrijgen van een werkvergunning

Er is een werkvergunning nodig voor het uitvoeren van alle werken door derden binnen ZNA. Dit formulier zal de risico's m.b.t. de uit te voeren werken visualiseren en kwantificeren.

Het document geeft aan welke preventieve maatregelen genomen moeten worden en welke afspraken nageleefd moeten worden voor, tijdens het uitvoeren van de opdracht.

BETROKKEN PARTIJEN

De betrokken partijen nodig voor het verkrijgen van een werkvergunning zijn:

- *Firma* die de werken uitvoert of zorgt voor de leiding en toezicht op het werk;
- *De uitvoerder van de firma* (uitvoerend personeelslid contractor en/of onderaannemer);
- *Beheerder van de installatie/gebouwen ZNA* (zie definities);
- *De ZNA- verantwoordelijke van de werken*.

WERKVERGUNNING

De werkvergunning bestaat uit vier blokken:

- Algemene gegevens firma en ZNA
- Algemene preventie maatregelen, gelden voor alle werken;
- Preventie maatregelen en afspraken voor werken met specifieke risico's;
- Flow van de handtekeningsbevoegdheid + mogelijkheid tot verlenging.

HANDTEKENINGSBEVOEGDHEID

Flow van de handtekeningsbevoegdheid:

Voor de werken:

- *Firma*: Vult de werkvergunning in en tekent voor akkoord (kan ook via mail);
- *ZNA- verantwoordelijke van het werk*: vervolledigt de inschatting van de risico's aan de hand van de risicoanalyse van de firma;
- *Beheerder van de installatie/gebouwen ZNA*: reviewt de ingeschatte risico's, legt mogelijk bijkomende eisen op en bevestigt zijn genomen acties;
- *Uitvoerder firma*: bevestigt kennisname van de te nemen maatregelen en procedures;

Na de werken:

- *Uitvoerder firma*: bevestigt dat de werken uitgevoerd werden conform de bepalingen van de ZNA-verantwoordelijke van de werken en de beheerder van de installatie/gebouwen ZNA;
- *Beheerder van de installatie/gebouwen ZNA*: bevestigt dat de installatie opnieuw in gebruik werd genomen.

510.02 Aanvangsgesprek en een geschreven overeenkomst

De informatieplichten die voortvloeien uit de wettelijke bepalingen beschreven in de vorige hoofdstukken en de kennisgeving van de eigen reglementering van het ziekenhuis worden gebundeld in een praktische tekst "welzijnshandboek ZNA".

Het uitschrijven van een "werkvergunning" zal een bevestiging geven dat het aanvangsgesprek en het overlopen van de Veiligheid-, Gezondheid- en Milieu-afspraken heeft plaatsgevonden met de beheerder van de gebouwen of installaties of diens aangestelde.

510.03 Controlegesprek op de plek van de werkzaamheden

Het maken van afspraken dient opgevolgd te worden met toezicht op de goede uitvoering ervan. Deze afgesproken stap maakt de aannemer ervan bewust dat, zoals wettelijk voorzien, het ziekenhuis zo nodig zelf maatregelen zal nemen, op kosten van de aannemer, indien onaanvaardbare risico's aanwezig blijven op de werkplek van de aannemer.

510.10 Aanmelding & Identificatie

510.11 Aanmelding

Iedere aannemer zal zich inschrijven in een aanmeldingsregister. Dit wordt bepaald bij afsluiting van het contract en in de werkvergunning.

Aanmelding is steeds verplicht alvorens werken aangevat mogen worden.

Er zijn 2 type aanmeldingsregisters:

- aanmeldingsregister voor alle aannemers bij de technische dienst per site, housekeeping, labo, biotechnische dienst of andere;
- register werken op werven opgenomen in het dagboek der werken per project/werf of gelijkwaardig vb. uitbating van de keuken.

Alle aanwezig personeel van de aannemers is opgenomen in één van deze twee registers met uitzondering van leveranciers, vertegenwoordigers, consultants.

510.12 Identificatie

Iedere werknemer van de aannemer en onderaannemer(s) dient visueel alsdusdanig geïdentificeerd te zijn.

De opdrachtgever of zijn aangestelde van de instelling zal nauwgezet zowel het inkomen als het verlaten van de instelling controleren, zowel van personen als van uitrustingen, materialen, goederen, gereedschappen.

510.13 Controle

De opdrachtgever of een van diens aangestelden – beveiligingsagent ZNA - hebben steeds het recht de inhoud van de tassen van het personeel en de lading van de voertuigen van de contractor of diens leveranciers te controleren, zowel bij het betreden als bij het verlaten van de instelling. Het is de contractor en elk van zijn onderaannemers verboden personen die niet bij de werkzaamheden zijn betrokken, of personen van andere firma's, in de instelling van de opdrachtgever binnen te brengen, om de werken in hun geheel of gedeeltelijk te tonen, zonder expliciete toestemming van de opdrachtgever (dus schriftelijk aan te vragen).

510.20 Werkvergunning

510.21 Werkvergunning - toepassing

De werkvergunning en is van toepassing voor alle werken die worden uitgevoerd op de terreinen en tijdens activiteiten van ZNA en dit uitgezonderd de speciaal hiervoor voorziene erkende werkplaatsen (Technische diensten).

De werkvergunning wordt aangevraagd door de contractor (Firma) en wordt verleend door de ZNA-verantwoordelijke van de werken, de beheerder van de installatie/gebouwen of diens aangestelde. Daarbij worden de nodige voorzorgsmaatregelen besproken en vastgelegd. De vergunning worden voor akkoord ondertekend. Zowel de firma als de beheerder van de gebouwen/installaties houden elk een kopie van de werkvergunning bij.

De vergunning dient steeds op de plaats van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Op verzoek van alle ZNA-personeel dient ze te worden voorgelegd. Zij blijft alleen geldig voor de erin opgenomen werken, voor de voorziene duur en voor de voorziene plaats. Indien de omstandigheden waarin de werken worden uitgevoerd zich wijzigen na het opmaken van de vergunning, dient de firma een nieuwe vergunning aan te vragen.

De werkvergunning dient correct voorbereid en aangevraagd te worden ten minste de voorgaande werkdag voor 12.00h.

510.22 Werkvergunning – Werken met specifieke risico's

510.22.01 Werkvergunning – brandgevaarlijke werken

Bij brandgevaarlijke werken die worden uitgevoerd op de terreinen van ZNA en tijdens activiteiten georganiseerd door ZNA moet dagelijks een vuurvergunning aangevraagd worden op de technische dienst van de site waar de werken worden uitgevoerd. De vuurvergunning dient voor de aanvang van volgende werken aangevraagd te worden:

- Alle werken waarbij gebruik wordt gemaakt van open vuur, blanke vlam of hittepunt (lassen, snijbranden, solderen, afbranden van verf, enz.);
- Alle werken met open vlam (ontdooien, opwarmen, enz.);
- Alle werken met vonkverspreiding (slijpen, afschuren);
- Alle werken met rookontwikkeling en –verspreiding;
- Alle werken met een verhoogd risico op brand of ontploffing in de omgeving (omgeving met brandvoedende gassen (zuurstof, lachgas, enz.), brandbare materialen of ontvlambare stoffen);
- Alle werken op of aan daken (roofing)
- Alle werken op explosiegevaarlijke plaatsen (ATEX)
- Alle werken waarvoor de opdrachtgever dit nodig acht.

De vuurvergunning kan men terugvinden op www.zna.be/preventie.

510.22.02 Werkvergunning – Werken die stofhinder veroorzaken

Indien bij werken (verbouwingen, reparatiewerkzaamheden, onderhoud, enz.) stof kan vrijkomen moeten de nodige maatregelen worden genomen. Stof vormt immers een gevaar voor infecties bij patiënten.

het team ziekenhuishygiëne van ZNA bepaalt de voorwaarden die nageleefd moeten worden bij het maken van stof. Dit kan o.a. zijn: plaatsen van stofwanden, voorzien van ventilatie, stofzuigen, enz.

510.22.03 Werkvergunning – graaf- en grondwerken

De vergunning voor graaf- en grondwerken is van toepassing voor volgende werkzaamheden:

- Alle machinaal of manueel uitgevoerde grondwerken, vanaf 30 cm diepte;
- Alle heiwerken;
- Alle grondboringen.

510.22.04 Werkvergunning – Werken op hoogte

Telkens wanneer werken op hoogte > 2 meter moeten worden uitgevoerd dan moet een werkvergunning werken op hoogte aangevraagd worden.

510.22.05 Werkvergunning – gemotoriseerde voertuigen met veiligheidsfunctie

Dit artikel omvat het besturen van o.a. heftrucks, elektrotrekkers, hoogtewerkers, kranen, e.d.

Het gebruik van gemotoriseerde voertuigen met veiligheidsfunctie is verboden voor niet daartoe bevoegde personen. De bestuurder van dergelijk voertuig dient over een bewijs van opleiding en een attest van medisch onderzoek voor het uitoefenen van deze veiligheidsfunctie te beschikken en deze op eenvoudige vraag voor te kunnen leggen.

Alle gebruikte gemotoriseerde voertuigen met veiligheidsfunctie dienen conform de wetgeving te zijn en beschikken over een geldig keuringsattest.

510.22.06 Werkvergunning – betreden van besloten ruimtes

De preventiemaatregelen voor het betreden van besloten ruimtes dienen te worden opgevolgd bij het betreden van een ruimte waar minimum één van volgende risico's aanwezig kan zijn:

- Bevat een inhoud die de betreder mogelijk kan overspoelen;
- Hebben een interne inrichting waardoor de betreder geklemd kan raken of verstikken;
- Bevat een ernstig gezondheids- of veiligheidsrisico inclusief fysische, elektrische, mechanische, chemische, biologische of structurele risico's.
- Bevat of heeft het potentieel gevaar om een gevaarlijke atmosfeer te bevatten:
 - Zuurstoftekort (zuurstofgehalte onder de 19,5 vol%);
 - Zuurstofovermaat (zuurstofgehalte boven de 23,5 vol%);
 - Ontvlambare en explosieve gassen, dampen of mist die 10% van de onderste explosiegrens (OEL) overschrijden;
 - Gevaarlijke stoffen boven 10% van de grenswaarde;

Wanneer werken uitgevoerd moeten worden in vochtige ruimtes, moet dit voorafgaand aan de eigenaar van de installatie of zijn aangestelde worden gemeld om ter zake de nodige maatregelen te nemen.

De toestellen die gebruikt worden moeten aangesloten zijn op veiligheidsspanning. De snoeren van de arbeidsmiddelen mogen niet beschadigd zijn en moeten voldoende isoleren. De werken aan de elektriciteit moeten steeds gebeuren volgens de bepalingen van de werkvergunning.

510.22.07 Werkvergunning – openen en sluiten van leidingen en kanalen

De preventiemaatregelen voor het "openen en sluiten van leidingen" zijn van toepassing voor alle werken aan nutsleidingen, gassen, medische gassen, drukleidingen alsook ventilatiekanalen en CV-leidingen.

510.22.08 Werkvergunning – onderbreken van brandbeveiligingsinstallaties

De preventiemaatregelen voor het onderbreken van de brandbeveiligingsinstallaties zijn van toepassing voor alle onderbrekingen van brandbeveiligingsinstallaties. Dit omvat:

- Installatie voor melding, waarschuwing en alarm;
- Sprinklerinstallaties;
- Automatische blusinstallaties allerlei;
- Haspels en hydranten.

Dit omvat ook werken welke invloed hebben op:

- Compartimentering van het gebouw (vb. bij brand zelfsluitende deuren);
- Bereikbaarheid en/of aantal draagbare blusmiddelen;
- Rookluiken, RWA, ...
- Belemmering van evacuatiewegen.

De brandweer wordt hiervan verwittigd door de preventiedienst van ZNA.

510.22.09 Werkvergunning – verwijderen (veiligheids-)signalisatie of beschermingsmiddelen

Indien voor de uitvoering der werken pictogrammen, veiligheidssignalisatie of noodverlichting, dienen verplaatst of verwijderd, moet dit voorafgaand aan de aangestelde van de opdrachtgever worden gemeld om ter zake de nodige maatregelen te nemen.

Deze veiligheidssignalisatie wordt door de contractor nadien altijd opnieuw op haar oorspronkelijke plaats terug geplaatst of zoals nodig volgens aanpassingen van de reële situatie.

Indien de zichtbaarheid ervan door de uitvoering der werken belemmerd is, worden zij door de contractor in overleg met de aangestelde van de opdrachtgever, tijdelijk op een andere zichtbare plaats verplaatst.

Indien bestaande beschermingsmaatregelen verwijderd worden, dient met de aangestelde van de opdrachtgever overlegd welke tijdelijke beschermingsmaatregelen mogelijk of noodzakelijk zijn.

510.22.10 Werkvergunning – Werken aan laagspanningsinstallaties

Deze werkzaamheden zijn uit te voeren volgens de bepalingen van het A.R.E.I., meer bepaald in overeenstemming met art. 266 van dit reglement en alleen door daartoe bevoegd personeel (BA4-BA5 opleiding).

Werken onder spanning is alleen toegestaan als om dwingende redenen geen spanningsvrije toestand kan worden gecreëerd.

Meer bepaald de vitale 8 van art. 266 van het AREI zullen worden nageleefd.

Bij de voorbereidende besprekingen en wederzijdse informatieuitwisseling :

1. *Een uitgebreide risico-analyse van de uit te voeren taken en handelingen.*
2. *zullen de betrokken verantwoordelijke personen worden aangeduid, nl.:*
 - *de installatieverantwoordelijke;*
 - *de verantwoordelijke voor de schakelingen;*
 - *de werkverantwoordelijke.*

Bijzondere specificaties

- werken aan noodstroomaggregaat (motorgedeelte)

510.22.11 Werkvergunning – Werken aan hoogspanningsinstallaties

Bij werken aan hoogspanningsinstallaties moeten verschillende belangrijke afspraken gemaakt worden. Hier is het erg belangrijk dat de werken stap voor stap beschreven worden en dat de uitvoerders en betrokken partijen weten wat ze moeten doen bij onverwachte gebeurtenissen. Dit alles moet gebundeld worden in een draaiboek.

Vooraleer de werken starten moeten alle betrokken partijen het draaiboek hebben doorgenomen.

510.22.12 Werkvergunning - Lawaaivergunning

De instelling vereist een geluidsvriendelijke omgeving.

Werken die geluidshinder kunnen veroorzaken, dienen voorafgaand aan de ZNA-verantwoordelijke van de werken gemeld. Deze werken dienen te gebeuren op het tijdstip wanneer de rust van de patiënten het minst wordt gestoord.

Alleen machines, toestellen en apparaten welke voldoen aan de van toepassing zijnde lawaai beperkende wetgeving of –normen mogen worden ingezet. Materiaal voor gebruik buitenshuis dient te beantwoorden aan het KB van 6 maart 2002 betreffende het gebruik van materiaal voor gebruik buitenshuis.

510.22.13 Werkvergunning - afwijkende toegangstijden

De werken gebeuren op de normale werkdagen tijdens de normale werkuren van 8u tot 16u.

Indien werken noodzakelijkerwijze daarbuiten dienen uitgevoerd te worden, zowel op vraag van ZNA of op vraag van de contractor, gebeurt dit voorafgaand in samenspraak en met akkoord van de ZNA-verantwoordelijke van de werken en de beheerder van de gebouwen/installatie. (zie ook punt 520.14)

510.22.14 Werkvergunning – asbest – gecontamineerde zones

De aanwezigheid van asbest is opgenomen in de asbestinventaris(sen) welke ter beschikking staat en opgevraagd kan worden bij de beheerder van de gebouwen of zijn afgevaardigde. Wanneer de aannemer/contractor tijdens de uitvoering der werken aan bestaande installaties verborgen asbest of een vermoeden van de aanwezigheid van asbest, vaststelt, dient hij de werkzaamheden onmiddellijk te stoppen en de aangestelden van de opdrachtgever, projectleider en preventieadviseur, te informeren. De werken zullen pas verder gezet kunnen worden als de nodige voorzorgsmaatregelen overeenkomstig het KB van 16/03/2006 betreffende bescherming van de werknemers tegen de

risico's van blootstelling aan asbest, zijn genomen en hiervoor goedkeuring is verkregen van de preventieadviseur ZNA en de preventieadviseur van de aannemer.

De toegang tot zones met asbest, kan enkel volgens de desbetreffende procedure.

510.22.14 Werkvergunning – producten met gevaarlijke eigenschappen

De aannemer moet, vóór de aanvang van de opdrachten, de nodige gebruiksinstructies en MSDS-fiche bezorgen van de chemische agentia aan de ZNA-verantwoordelijke van de werken.

Een behoorlijke etikettering moet toelaten zeer snel het product te identificeren, de risico's te leren kennen en de verplichte of aanbevolen preventieve maatregelen te nemen :ZNA- classificatie van de PMGE gebeurt volgens 3 criteria:

- Geel aandacht vereist
- Oranje bijzondere voorzieningen te treffen
- Rood werkvergunning noodzakelijk

510.22.15 Werkvergunning – Werken in ruimtes met ioniserende straling

In een ziekenhuis geven sommige activiteiten aanleiding tot stralingsrisico's. Deze risico's kunt u niet voelen, zien of ruiken. De voornaamste diensten in ZNA die ioniserende straling gebruiken zijn Radiologie (RX, Radiodiagnose) , Nucleaire geneeskunde (isotopen, radio-isotopen) en Radiotherapie (stralen, bestralingen). Maar ook op andere diensten wordt ioniserende straling gebruikt: tandartsen, operatiekwartier, spoedgevallen, cardiologie, pijnkliniek, dagziekenhuis, ... Bovendien zijn er ook mobiele toestellen.

Wat zijn de gevaren? Een hoge dosis ioniserende straling kan leiden tot het afsterven of beschadigen van de blootgestelde cellen wat mogelijk tot kanker leidt. Daarom is er een heel strikte reglementering rond het werken met ioniserende straling.

Over het algemeen zijn alle ruimtes waar met ioniserende straling gewerkt wordt volledig afgeschermd. Dat wil zeggen dat in de lokalen er naast, er boven of er onder geen effect van de straling kan vastgesteld worden.

Toch zijn er zones waar er stralingsgevaar kan zijn. Al deze zones zijn aangeduid op een plan aan de ingangen van de diensten en gemerkt met het reglementaire pictogram dat stralingsgevaar aanduidt:

We onderscheiden 3 (4) zones:

1. de gecontroleerde zone: tijdens de werking alleen toegankelijk voor personeel van de dienst met dosimeter
dit is meestal de ruimte waar het toestel of de bron staat, de meeste toestellen werken elektrisch en stroom uit=straling weg, bij bronnen is dat nooit het geval.
2. de bewaakte zone: toegankelijk onder toezicht
dit zijn meestal gangen in de buurt van bronnen
3. afgesloten zone: niet toegankelijke zone
dit zijn de kelders onder de toestellen, dak/plafond boven de toestellen, een deel van de tuin bij afvalputten, afvalbunkers.
4. overige
dit is de rest van het ziekenhuis

Omdat ioniserende straling niet kan waargenomen worden, kan nooit een van de zones 1-3 betreden worden door derden of personeel vreemd aan de dienst zonder toezicht van een deskundige / aangestelde voor toezicht.

Er moet steeds een strikt tijdsinterval op voorhand vastgelegd zijn na expliciete toestemming die aangevraagd dient te worden via de werkvergunning.

Zelfs indien op voorhand afgesproken, dient vlak voor het betreden van een ruimte de start van de werken gemeld te worden aan de betrokken werkpost of deskundige/aangestelde voor toezicht.

Bij het betreden van afgesloten ruimtes is het overhandigen van de sleutel hierbij cruciaal. Deze kan alleen maar bekomen worden aan de betrokken werkpost bij de deskundige/aangestelde voor toezicht.

In uitzonderlijke gevallen waarbij blootstelling niet mogelijk wordt geacht maar waar onzekerheid bestaat kan een persoonlijke dosimeter gebruikt worden voor de duur van de werken. Het betreft hier voornamelijk werken aan sanitair en riolering van de verpleegafdeling radiotherapie en de diensten nucleaire geneeskunde. Restactiviteit van vloeibare bronnen die via de patiënt in het sanitair terecht komen kan "stroomafwaarts" tot blootstelling leiden. Wachten en spoelen zijn de oplossing. Normaal gesproken wordt de lozingsnorm na de vervalputten meer dan gerespecteerd. Wanneer er bvb na verstopping ondergronds een mogelijkheid is dat er toch nog iets zou meekomen, dient beschermende kledij (laarzen, spatwaterwerende overall) gedragen te worden.

510.30 Risicoanalyse door de aannemer

Vooraleer de opdrachten aan te vatten zal de aannemer of zijn aangestelde ter plaatse een bezoek brengen aan de werkplaatsen/lokalen om de werkomstadigheden te leren kennen, zodat hij alle noodzakelijke veiligheids-, gezondheids- en milieumaatregelen kan treffen op basis van een risicoanalyse.

De risicoanalyse houdt in dat er wordt gekeken:

- of er gevaren zijn;
- of deze schade kunnen veroorzaken;
- of er preventiemaatregelen kunnen genomen worden;
- welke preventiemaatregelen zullen genomen worden.

De risicoanalyse moet gebeuren op het niveau van:

- de organisatie;
- de werkpost;
- de taakanalyse op niveau van het individu (de werknemer).

520. Uitvoering van de opdracht

520.10 Verkeer en toegang

520.11 Toegang tot de terreinen

Vóór de aanvang der werken ter plaatse in de instelling zullen de beide partijen een regeling treffen welke ingang(en) en/of uitgang(en) mogen gebruikt worden door de contractor en tijdens welke uren. De contractor en al diegene die onder zijn verantwoordelijkheid de instelling dienen te betreden voor de uitvoering der werken of voor de aan- of afvoer van nodig materiaal en goederen, moeten zich houden aan de hen toegewezen in- en/of uitgang(en).

De contractor of zijn onderaannemers zullen geen werken aanvatten of heraanvatten na onderbreking, zonder voorafgaandelijk de aangestelde van de opdrachtgever hiervan op de hoogte gebracht te hebben.

520.12 Toegang tot de gebouwen

Buiten het gebruik van daartoe eventueel aangewezen eetplaatsen en/of andere sanitaire inrichtingen is het de contractor en al diegenen die aan de werkzaamheden deelnemen voor de uitvoering van zijn opdracht, verboden zich elders te bevinden dan op de werkplaatsen en op de werf van de contractor.

Bij verplaatsing in de gebouwen van en naar de werkplaats dienen de normale doorgangen te worden gevolgd. In bepaalde gevallen kan ZNA de verplicht te gebruiken ingangen, gangen en trappen of liften aanduiden. In dit geval zal de contractor ervoor zorgen dat al diegenen die aan de werken deelnemen zich beperken tot deze wegen om de hinder van de werken voor patiënten, personeel en bezoekers te beperken. Het gebruik van niet daartoe aangeduide liften is ten strengste verboden.

In de gebouwen en op iedere willekeurige plaats op het terrein van ZNA buiten de werkplaats(en), de werf en de toegelaten verplaatsingswegen er naar toe, kan alle ZNA-personeel vragen om hun aanwezigheid daar te verklaren.

520.13 Toegang tot verblijfsafdelingen en specifieke medische zones

Bij het betreden van een verblijfsafdeling en/of een specifieke medische zone zoals o.a. operatiekwartier, intensieve zorgen, apotheek, labo, spoedgevallen, materniteit, radiografie, radiotherapie, steriele kamers, ... is er zowel een aanmeldingsplicht van toepassing bij de beheerder van de gebouwen of installaties of diens aangestelde maar ook bij de verantwoordelijke van de betrokken afdeling(en).

Het is de werknemers van de contractor niet toegestaan om in het kader van de aan hun toegewezen opdracht zich elders in het ziekenhuis te begeven dan de hiertoe noodzakelijke plaatsen.

Voor werken in ruimtes met specifieke risico's zoals ruimtes met stralingsgevaar, chemische en biologische risico's, ... dienen specifieke voorzorgsmaatregelen genomen worden zoals bepaald in de werkvergunning.

520.14 Normale werkuren & toegangstijden

De werken gebeuren op de normale werkdagen tijdens de normale werkuren van 8u tot 16u.

Indien werken noodzakelijkerwijze daarbuiten dienen uitgevoerd te worden, zowel op vraag van ZNA of op vraag van de contractor, gebeurt dit voorafgaand in samenspraak en met akkoord van de ZNA-verantwoordelijke van de werken en de beheerder van de gebouwen/installatie.

In dit geval zullen de betrokken werknemers een schriftelijke toelating op de werkvergunning dienen te krijgen met vermelding van de werkplaats en de voorziene uren.

520.15 Verkeer en parkeren binnen de instelling

De instelling is privé terrein met openbaar karakter. De bepalingen van het Belgisch verkeersreglement zijn van toepassing op de terreinen van ZNA, waarbij de instelling als woonerf wordt beschouwd. De maximum snelheid bedraagt 30 km/u voor personenwagens en 10 km/u voor ander rollend materiaal, in de gebouwen wordt dit beperkt tot 5 km/u..

Alle verkeersongevallen op het terrein van de opdrachtgever, ook deze waarbij privaatvoertuigen betrokken zijn, alsook alle ongevallen door voertuigen of rollend materiaal van de contractor met materiële of lichamelijke schade voor wie dan ook, moeten onmiddellijk worden gemeld aan de ZNA-verantwoordelijke van de werken of een van zijn aangestelden. Deze verplichting geldt ook voor schade aan inrichtingen en wegennet van ZNA. Rollend materiaal met grote afmetingen of groot gewicht mag alleen binnen in de instelling worden gebracht na voorafgaande contactname en overleg met de ZNA-verantwoordelijke van de werken en de beheerder van de gebouwen/installaties.

Indien ingevolge de werkzaamheden de contractor het wegennet van de instelling bevuilt, dan moet hij dit vuil onmiddellijk verwijderen of laten verwijderen. Indien de contractor nalaat dit te doen, na aanmaning door ZNA, zal deze laatste het vuil laten verwijderen, desnoods door een daartoe gespecialiseerd bedrijf, en dit op kosten van de contractor.

De wegen dienen vrij gehouden en de contractor en alle personen die aan de uitvoering van zijn opdracht deelnemen dienen hun voertuigen en alle rollend materiaal te plaatsen op de aan hen toegewezen parkeerplaats. ZNA en zijn aangestelden hebben steeds het recht rijverbod binnen de instelling op te leggen aan bestuurders van voertuigen en rollend materiaal, die de voor hen speciale voorschriften, zoals opgenomen in dit intern reglement niet of onvoldoende in acht nemen.

Het belemmeren van brandwegen is ten allentijde verboden maar kan mits schriftelijk akkoord van de preventiedienst ZNA verkregen worden.

520.16 Aanvoer van materiaal en goederen

De aanvoer van materialen, goederen of uitrustingen, nodig voor de uitvoering van de werken, gebeurt uitsluitend tijdens de normale werkuren van de instelling en alleen mits overleg met ZNA. De bouwstroom en de normale verkeersstroom eigen aan de instelling zullen zoveel mogelijk van elkaar gescheiden worden waarbij deze laatste verkeersstroom de voorkeur krijgt.

Deze aangevoerde materialen, goederen of uitrustingen mogen uitsluitend worden gelost, geplaatst, gestapeld of weer opgeladen op deze plaatsen daartoe door ZNA aangewezen. Voor en na de aanvoer of afvoer van deze materialen, goederen of uitrustingen zullen de voertuigen geparkeerd worden op de toegewezen parkeerplaatsen.

Indien nodig kan op verzoek een lift of trappenhuis gereserveerd worden voor de aan- en afvoer of kan dit gebeuren via een raam of opening in de muur daartoe speciaal gemaakt (op kosten van de contractor). Rond afvoer van afbraakmateriaal worden specifieke afspraken gemaakt zodat stofverspreiding in de instelling tot het minimum beperkt wordt.

Binnen de gebouwen mag geen gebruik gemaakt worden van stortkokers. In de gebouwen mogen in de bezoekersgangen en op de trappen geen materialen, goederen of uitrustingen worden gestapeld. Op de werkplaatsen in de gebouwen dienen zij ordelijk gestapeld zodat gewone ingangen, doorgangen, trappen, liften, uit- en nooduitgangen, brandbestrijdingsmiddelen, evacuatiemateriaal, kranen, schakelborden en evacuatiewegen niet verhinderd zijn.

Dezelfde voorwaarden gelden ook voor de opstelling van hulpmiddelen zoals stellingen, ladders, e.d.

Buiten de gebouwen moeten materialen, goederen en uitrustingen steeds zo worden gestapeld dat het normale verkeer mogelijk blijft en de externe evacuatiewegen vrij blijven.

De magazijnfuncties van ZNA staan niet ter beschikking van de aannemer tenzij dit anders contractueel bepaald werd.

530. Renovatie en nieuwbouw

530.10 Voor de aanvang van de werken

Alvorens nieuwe werkzaamheden of een nieuwe projectfase aan te vatten, dient de aannemer de nodige maatregelen te treffen teneinde een veilige werkplek te kunnen garanderen voor zijn eigen werknemers en deze van derden.

530.11 Veiligheids- en gezondheidsplan

Het veiligheids – en gezondheidsplan wordt bijgevoegd als bijlage bij het Welzijnsreglement. Hierin staan ook specifieke risico's per afzonderlijke site vermeld.

530.12 Toolboxmeeting (veiligheids- en gezondheidsplan bespreken, roken, gebruik sanitair, verkeer, afval,...)

De toolboxmeeting heeft tot doel het personeel te informeren aangaande bepaalde zaken welke betrekking hebben op de uitvoering van het project. Dit omvat o.a. het passend informeren over werkprocedures, veiligheids- en welzijnsaspecten of andere werkgerelateerde items.

Het is de taak van de "opzichter aannemer" de toolboxmeeting te organiseren.

530.20 Gedurende de werken

In de loop van het project, zal op regelmatige basis overleg gebeuren tussen zowel de nevenaannemers, de opdrachtgever, veiligheidscoördinatoren, ...

Tevens wordt op regelmatige basis het aanwezige personeel geïnformeerd aangaande welzijnsbepalingen en specificaties eigen aan het project.

540. Keuring en indienststelling

540.00 Keuring en indienststelling – algemeen

Alvorens tot ingebruikname over te gaan, dienen een aantal stappen doorlopen te worden. Dit zijn o.a. de keuring en de indienststelling.

- De keuring gebeurt, afhankelijk van de toepassing, door een hiertoe bevoegd persoon of externe dienst voor technische controle (EDTC). Dit is niet de preventiedienst noch veiligheidscoördinator.
-

- De indienstelling gebeurt door de werkgever na het uitvoeren van een risico-analyse en evaluatie. De betrokken partijen hierbij zijn: de interne preventiedienst, de verantwoordelijke hiërarchische lijn, mogelijk aangevuld met deskundigen (vb. Controlatom, EDTC, ...), de projectleider, de milieucoördinator, de leverancier, de beheerder van de technische installatie, e.d.

De (voorlopige) oplevering van een project of werf staat los van de indienstelling of ingebruikname. De oplevering betreft de overdracht van de installatie of gebouw van de aannemer naar opdrachtgever, zonder dat dit een indienstelling betekent (vb. een ruwbouw).

De indienstelling wordt door de uitbater verleend nadat de (rest)risico's bekend en beheerd zijn en een veilige uitbating mogelijk is.

Keuringsverslagen vormen een belangrijk onderdeel van de risico-analyse tot indienstelling en dienen daarom voor de indienstelling aanwezig te zijn.

540.10 Keuring en indienstelling – keuring

Vanuit de wetgeving (AREI, KB brandveiligheid, e.d.) worden keuringen opgelegd. Deze gebeuren conform de wetgeving, alsook normen en bepalingen in het bestek.

De verantwoordelijkheid voor het beschikken over een gunstig keuringsverslag ligt bij de opdrachtgever, ZNA. Voor deze projecten waar derden werken uitvoeren, zal steeds de conformiteit van de werken, gecontroleerd worden door het uitvoeren van een genormeerde keuring door een erkende dienst voor technische controle.

Uit de keuring volgt een keuringsverslag. Een ongunstig keuringsverslag leidt tot een negatief indienstellingsverslag en dus tot een niet-ingebruikname.

De aanstelling van de EDTC gebeurt door ZNA tenzij dit contractueel anders met de aannemer wordt vastgelegd.

540.20 Keuring en indienstelling - indienstelling

Voorafgaand aan de ingebruikname wordt een indienstellingsverslag opgemaakt.

Hierop zullen de resultaten van de risicoanalyse vermeld staan. De verantwoordelijke preventiedienst evalueert het indienstellingsverslag en verstrekt een advies. Dit kan zijn:

- (1) Gunstig indienstellingsverslag;
 - (2) Gunstig indienstellingsverslag met opmerkingen;
 - (3) Ongunstig indienstellingsverslag.
- (1) Er werden geen aantoonbare risico's vastgesteld tijdens de risico-analyse. Het toestel, de afdeling, het product, e.d. mag gebruikt worden volgens de voorwaarden opgenomen in de specificaties.
 - (2) Er werden wel aantoonbare risico's vastgesteld tijdens de risico-analyse. Het toestel, de afdeling, het product, e.d. mag gebruikt worden volgens de voorwaarden opgenomen in de specificaties, aangevuld met bijzondere veiligheidsvoorschriften en mits het uitvoeren van een actieplan tot wegwerken van de inbreuken. Dit actieplan wordt opgesteld door de beheerder van de technische installatie in overleg met de preventiedienst.
 - (3) De risico's vastgesteld tijdens de risico-analyse zijn van deze orde dat veilig gebruik niet gegarandeerd kan worden. Alvorens tot indienstelling over te gaan, dienen alle inbreuken welke leiden tot het ongunstige verslag, opgelost te worden.

Aanvullende specificaties

Risico's welke op moment van de risico-analyse niet aanwezig of niet vastgesteld werden, doch bekend zijn bij de hiërarchische lijn, dienen volgens hetzelfde principe weggewerkt te worden.

Bijzondere specificaties

De hiërarchische lijn kan in geval van een ongunstig indienstellingsverslag door de preventiedienst toch beslissen tot ingebruikname. Hierdoor neemt zij echter de volledige aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid op zich in geval van incidenten met een mogelijk strafrechterlijk gevolg voor de initiatiefnemer van de ingebruikname.

Deze bepaling geldt ook voor o.a. de arbeidsmiddelen welke door de aannemer aan zijn personeel of derden ter beschikking worden gesteld.

HOOFDSTUK 600 – KEUZE EN GEBRUIK VAN ARBEIDSMIDDELEN EN BESCHERMINGSMIDDELEN

610. Arbeidsmiddelen

610.00 Algemeen

Algemeen geldt dat alleen door de aannemer indienstgestelde arbeidsmiddelen mogen gebruikt worden. Deze arbeidsmiddelen zijn aangepast aan de gebruikers en specifiek voor de uit te voeren taken, zijn goed onderhouden en verkeren in goede staat.

In het geval dat er toch ZNA-arbeidsmiddelen, collectieve beschermingsmiddelen, e.d. gebruikt zouden worden, mag dit slechts mits toestemming van de beheerder van het arbeidsmiddel en na ontvangst van de passende schriftelijke gebruiksinstructies en na controle van opleiding en bekwaamheid.

Arbeidsmiddelen van ZNA die tijdens uitvoering van de opdracht beschadigd of verloren zijn, zullen op kosten van de aannemer vervangen of hersteld worden.

610.20 Orde en netheid

De organisatie van de werkplek, met inbegrip de plaatsing van het materieel, producten en de machines, mag de exploitatie van de dienst of het ziekenhuis niet hinderen.

Het opslaan van materieel en producten kan enkel op die plaatsen aangewezen door de uitbater van de installatie.

Bij het beëindigen van de dagtaak zullen alle arbeidsmiddelen door de aannemers tegen misbruik en diefstal beveiligd worden. Losliggende stukken zullen van de arbeidsplaats worden verwijderd of stevig worden bevestigd. Alleszins dienen de nodige voorzorgen genomen te worden zodat bij afwezigheid van de aannemer hieruit geen gevaarlijke toestanden of ontvreemdingen kunnen voortvloeien.

610.30 Werken met producten met gevaarlijke eigenschappen

Indien de opdracht de aanwending van chemische agentia vergt, dient de aannemer de bepalingen van de Wet Welzijn op het Werk en de werkvergunningsplicht ZNA strikt na te leven .

Hierbij moet gelet worden op de keuze van solide en geschikte recipiënten, op de duidelijke etikettering ervan, en de wijze waarop deze opgeslagen worden.

De etikettering, conform de regelgeving, moet toelaten zeer snel het product te identificeren, de risico's te leren kennen en de verplichte of aanbevolen preventieve maatregelen te nemen. De PMGE worden binnen ZNA opgedeeld volgens de volgende 3 criteria:

- Geel aandacht vereist
- Oranje bijzondere voorzieningen te treffen
- Rood werkvergunning noodzakelijk

De aannemer moet, vóór de aanvang van de opdrachten, goedkeuring krijgen tot het gebruik. Hiertoe zal hij de nodige gebruiksinstructies en MSDS-fiche bezorgen van de chemische agentia aan de projectleider.

De maximaal toegelaten hoeveelheden worden gerespecteerd conform de geldende wetgeving en in samenspraak met de interne projectverantwoordelijke van het ziekenhuis.

Het opslaan van ontvlambare vloeistoffen in het ziekenhuis zal worden vermeden en slechts met toestemming van de ZNA-verantwoordelijke van de werken en de beheerder van de gebouwen/installaties gebeuren, in gesloten onbreekbare en geëtiketteerde recipiënten, in een verluchte ruimte waar in normale omstandigheden geen ontstekingsbron aanwezig is.

De aannemer staat in voor het correct gebruik van de agentia alsook voor correcte verwerking van het afval.

Gasflessen, recipiënten onder druk, e.d. worden steeds met de nodige zorg behandeld; d.w.z. verticaal opslaan, steeds vastmaken met ketting, afsluitdop dichtschroeven en identificeren. Ze worden slechts in het ziekenhuis toegelaten voor de beperkte tijd nodig om de werken uit te voeren.

Het gebruik van asbesthoudende arbeidsmiddelen, materialen of producten is verboden.

620. Beschermingsmiddelen

620.10 Collectieve beschermingsmiddelen

Het behoort bij de taken van de aannemer om toe te zien op:

- het aanbrengen van collectieve beschermingsmiddelen zoals:
 - leuning,
 - veiligheidsnetten,
 - afbakening van putten,
 - vloeropeningen;
 - het afschermen van werktuigmachines;
 - beperkende maatregelen nemen tegen stof en geluidemissies;
 - het aanbrengen van de nodige signalisatie en versperringen.

De collectieve beschermingsmiddelen van ZNA (bv. Valbeveiliging, afscherming werktuigmachines, afgebakende vloeropeningen, ...) worden ter beschikking gesteld aan de contractor. Als deze niet voorzien zijn door ZNA dan moet de aannemer deze voorzien tijdens de volledige uitvoering van de specifieke taken.

Indien het technisch gezien onmogelijk is collectieve beschermingsmiddelen te voorzien, moet de aannemer vervangende persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking stellen.

Openingen in vloeren en wanden moeten onmiddellijk degelijk gedicht worden. Indien dit niet mogelijk is, brengt de aannemer onmiddellijk een stabiele versperring aan rond deze openingen. Het verwijderen van deze versperring is verboden vóór het beëindigen van de plaatselijke interventie.

De aannemer moet tijdens de gehele duur van de opdrachten voorlopige beschermingen aanbrengen daar waar hij de definitieve bescherming tijdelijk weg dient te nemen voor het uitvoeren van zijn opdracht. Zo bijvoorbeeld dient hij te letten op het aanbrengen van stevige relingen op de plaatsen waar de doorgang gevaar inhoudt. Deze plaatsen moeten voldoende verlicht zijn en met de nodige aanduidingen voorzien worden.

In ieder geval zal de aannemer elke gevaarlijke hindernis op de werf melden aan de projectleider van ZNA of zijn aangestelde.

Na het voltooien van de opdrachten moeten alle beschermingen, borstweringen, relingen, ... door de verantwoordelijke aannemer in hun oorspronkelijke toestand teruggeplaatst worden, tenzij anders overeengekomen met de interne projectverantwoordelijke van het ziekenhuis.

De werkplek, werf en al haar toegangen dienen voldoende verlicht te zijn.

620.20 Persoonlijke beschermingsmiddelen

De aannemer stelt zelf aan zijn medewerkers de nodige werkkledij en beschermingsmiddelen ter beschikking en zal er voor zorgen dat ze worden gedragen en de medewerkers opgeleid zijn voor het gebruik ervan.

Kledij met signaalfunctie dient gedragen te worden in volgende gevallen:

- langs de openbare weg;
 - alle toegangswegen;
 - alle verharde wegen op het terrein;
 - tijdens ruwbouwwerken;
 - als er wordt gewerkt met kraan, graafmachines en tijdens leveringen van materiaal.
-

HOOFDSTUK 700 – MILIEU EN HYGIENE

710 Milieu

710.00 Milieu – Algemeen

Voor de veiligheid en de gezondheid van de contractor en diens onderaanneming is het van belang dat voor hen de belangrijkste afvalsoorten, eigen aan de instelling, gekend zijn.

710.10 Milieu - Afvalstoffen

Alle afvalstoffen, vaste of vloeibare, ook verpakkingsafvalstoffen, die ter plaatse ontstaan ingevolge de uitvoering van de opdracht blijven eigendom van de aannemer, die verantwoordelijk blijft voor de correcte verwijdering uit de instelling en de verwerking nadien.

Zich ontdoen van afval op de inzamelplaatsen, door de opdrachtgever voorzien in zijn instelling voor zijn eigen afvalstoffen, is verboden, behoudens overleg met en toestemming door de afvalstoffenverantwoordelijke van de site. Achtergelaten afvalstoffen of verpakkingsafvalstoffen zullen door ZNA verwijderd worden overeenkomstig de afvalstoffenwetgeving, uiteraard op kosten van de contractor.

Het is de contractor verboden enig afval binnen te brengen op de terreinen van de opdrachtgever.

Bijzondere specificaties

De aannemer dient inlichtingen in te winnen bij de ZNA-verantwoordelijke van de werken m.b.t. het afvalbeheerssysteem in het ziekenhuis en hij dient deze vereisten strikt na te leven.

710.20 Milieu - Afvalwater

Het is ten strengste verboden via de riolering of via andere kanalen, vaste of vloeibaar producten of afvalstoffen te lozen, die enige verontreiniging kunnen veroorzaken van de door de instelling geloosde afvalwaters.

Afvalwaters, als dusdanig ontstaan ingevolge de uitvoering van de werken, kunnen alleen, mits overleg en met toestemming van de milieuverantwoordelijke van ZNA, worden geloosd via de riolering van de instelling.

Een absoluut lozingsverbod geldt o.a. voor :

- vaste delen > 1 cm;
- thinners, solventen, vetten en (minerale) oliën, ook niet indien verdund met water;
- verf- of kleurstoffen;
- producten die gevaarlijke stoffen bevatten;
- producten die zware metalen of andere milieugevaarlijke stoffen bevatten;
- radioactieve bronnen of hun afvalstoffen.
- Enz....

710.30 Bodemverontreiniging

Het is ten strengste verboden vaste of vloeibare afvalstoffen, die enige bodemverontreiniging kunnen veroorzaken, op of in de bodem te verspreiden of te deponeren. Een "spilkit", met absorptie en neutralisatiemateriaal, is te voorzien tijdens de risicohoudende werkzaamheden.

Indien door de uitvoering der werken toch gevaarlijke stoffen worden geloosd of gemorst, zodanig dat ze enige aanleiding kunnen geven tot bodemverontreiniging, dient de milieucoördinator en de ZNA-verantwoordelijke van de werken hiervan onmiddellijk verwittigd te worden.

Indien hij dit noodzakelijk acht, zal hij onmiddellijk de nodige maatregelen nemen, desnoods in samenspraak met een erkende bodemsaneringsdeskundige, om verdere bodemverontreiniging te vermijden of te beperken en dit in overeenstemming met de bepalingen van de bodemsaneringswetgeving.

Alle kosten hieraan verbonden, niet alleen voor de opruiming van de geloosde of gemorste gevaarlijke stoffen, maar ook voor de tussenkomsten van de bodemsaneringsdeskundige, de onderzoeken naar de ernst van de bodemverontreiniging en de eventuele noodzakelijke saneringswerken, vallen ten laste van de contractor.

710.40 Milieu - Grondverzet

Alle grondverzet, zowel binnen of buiten (aanvoer in of afvoer buiten) de instelling zal gebeuren in overeenstemming met de van kracht zijnde bepalingen van de bodemsaneringswetgeving. Meer specifiek zal geen grond worden aangevoerd zonder bewijs van de afkomst en de bodemkwaliteit, al dan niet door het voorleggen van een door een erkende bodemsaneringsdeskundige opgesteld technisch verslag.

710.50 Milieu – Vergunningsplichtige inrichtingen

M.b.t. de exploitatie op de werf van meldings- en al dan niet tijdelijke milieuvergunningsplichtige inrichtingen overeenkomstig de VLAREM-wetgeving, zorgt de contractor ervoor tijdig de nodige meldingen te doen of de nodige (tijdelijke) milieuvergunningen te bezitten voor inrichtingen waarop de VLAREM-wetgeving van toepassing is. De milieucoördinator van ZNA wordt hier tijdig van op de hoogte gesteld.

Alle documentatie van werkzaamheden aan/of werkzaamheden ter oprichting van milieuvergunningsplichtige inrichtingen dienen steeds tijdig gemeld te worden aan de milieucoördinator van ZNA zodat tijdig de benodigde vergunningen verkregen worden.

720. Hygiëne

720.10 Hygiëne – Ziekenhuishygiëne algemeen

Bij verbouwingen, reparatiewerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden kan, met name door het breken of boren in muren, het openen van vloeren en systeemplafonds, veel stof vrijkomen. Een belangrijke infectie die een mogelijk gevolg kan zijn van vrijgekomen stof is Aspergillose. Door verbouwingen kunnen de concentraties *Aspergillus fumigatus* stijgen tot een gevaarlijk niveau voor immuungecompromitteerde patiënten. Hieronder verstaan we patiënten die behandeld worden met corticoïden of chemo, transplantatiepatiënten, bejaarden, prematuren en kleine kinderen.

Een definitie van wat onder verbouwing, reparatie of onderhoud in dit verband precies verstaan moet worden, is niet te geven. De duur en de mate van verspreiding van stof kan sterk variëren. Vanuit het oogpunt van infectiepreventie is het daarom het meest praktisch om een onderscheid te maken tussen grote en kleine bouwkundige werkzaamheden:

- Bij grote bouwkundige werkzaamheden (verbouwingen) gaat het als regel om ingrijpende activiteiten, die meerdere dagen in beslag nemen en waarbij als gevolg van sloop/bouw van muren, wanden en plafonds dagelijks grote hoeveelheden stof vrijkomen en waarbij waterleidingen worden afgesloten en/of omgelegd.
- Kleine bouwkundige werkzaamheden (reparatie en/of onderhoud) betreffen die activiteiten waarbij weliswaar vaak stof vrijkomt en/of waterleidingen worden afgesloten of omgelegd, maar die hooguit enkele uren duren.
- Reparaties aan ventilatiekanalen kunnen, afhankelijk van de aard ervan, als grote of als kleine bouwkundige werkzaamheden worden gezien.

Ook is het veelal onvermijdelijk dat werkzaamheden aan de waterleidingen moeten plaatsvinden, bijvoorbeeld voor tijdelijke afsluiting en/of omliegging dan wel uitbreiding van een deel van het leidingensysteem. Bij manipulatie van de waterleidingen moeten specifieke maatregelen worden opgevolgd. Water of het inadequaate gebruik ervan kunnen de oorzaak zijn van zorginfecties. De preventie is gebaseerd op:

- een lokale risico-inschatting;
- het naleven van de onderhoudsprocedures van waterbehandelingsinstallaties

We verwijzen hier vooral naar het Legionella infectiebeheersplan van ZNA. Dit is op te vragen bij de technische eigenaar van de installatie.

Het wettelijk kader dat geldt voor de drinkwaterkwaliteit en water voor revalidatietoepassingen (zwembaden, bubbelbaden en hydrotherapiebaden) moet toegepast worden. Het bepaalt de minimum na te leven voorwaarden.

720.20 Hygiëne – Ziekenhuishygiëne preventieve maatregelen

720.21. De voorbereiding van de verbouwing/onderhoudswerkzaamheden:

Het infectiegevaar voor de patiënt dient tot een strikt minimum te worden herleid. Bij de voorbereiding van een verbouwing, wordt via de ZNA-verantwoordelijke van de werken, contact opgenomen met het team voor ziekenhuishygiëne. Alle mogelijke maatregelen om stofverspreiding tegen te gaan, moeten in de kostprijs van de verbouwing opgenomen worden. Het is belangrijk dat het team voor ziekenhuishygiëne in een zo vroeg mogelijk stadium geraadpleegd wordt, nl. op het moment van de werkplanning.

720.22. Maatregelen tijdens de verbouwing in de instelling:

- Het verbouwingsgebied (de ruimte waar de verbouwing plaatsvindt, inclusief de aan- en afvoerroutes) wordt zo goed mogelijk gescheiden van de overige ziekenhuisruimten. Er zijn geen of indien niet anders kan, zo weinig mogelijk looproutes van ziekenhuismedewerkers door het gebied. Het bouwverkeer is zoveel mogelijk gescheiden van het overige ziekenhuisverkeer. Aan- en afvoer van materiaal gebeuren enkel via een raam of noodtrapzaal, tenzij anders contractueel bepaald. Uitzonderingen ivm afvoer puin zijn mogelijk mits overleg met de dienst ziekenhuishygiëne. In dit geval is het belangrijk dat het puin vochtig, drupvrij, en gesloten wordt afgevoerd;
- De bouwplaats (de plaats waar verbouwing daadwerkelijk plaatsvindt) wordt stofdicht afgeschermd, van plafond tot vloer. Ook boven een verlaagd plafond wordt een afscheiding aangebracht. Een afscheiding van plastic is zeer kwetsbaar en derhalve slechts voor een verbouwing van hooguit 3 dagen toegestaan. Voor opdrachten langer dan 3 dagen wordt gewerkt met vaste stofwanden. De plaats van de stofwand wordt via de ZNA-verantwoordelijke van de werken besproken met de dienst ziekenhuishygiëne.
- Voor de eventuele toegang van de bouwplaats naar de rest van het ziekenhuis zal de aannemer permanent een vochtige doek op de grond leggen.
- Deuren en ramen blijven gesloten.
- Het bestaande ventilatiesysteem op de bouwplaats wordt afgesloten en afgedicht. Het afsluiten of stopzetten van het ventilatiesysteem kan verstorend werken. Indien dit plaatsvindt op kritische diensten moet de dienst ziekenhuishygiëne steeds op de hoogte gebracht worden door de ZNA-verantwoordelijke van de werken.
- Stofvorming bij de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk voorkomen. Bijvoorbeeld: muren vochtig maken voor de sloop, 'nat' boren of boren met directe stofafzuiging.
- In de instellingen mag alleen gewerkt worden met stofzuigers met HEPA-filters. In een zone die met stofwanden volledig afgesloten is van de rest van de instelling kan hiervoor een uitzondering gemaakt worden.
- Tijdens de werkzaamheden zullen de getroffen voorzieningen en maatregelen regelmatig door de ziekenhuishygiënist gecontroleerd. In geval er problemen zijn kan de dienst ziekenhuishygiëne steeds contact opnemen met de technische dienst.
- De aannemer staat ervoor in dat de werf 's avonds stofvrij wordt achtergelaten.

Ten allen tijde kan de ziekenhuishygiënist luchtstalen afnemen en luchtdeeltjesmeting uitvoeren. Hiervoor wordt verwezen naar de procedure "Preventieve maatregelen tegen stofverspreiding bij verbouwingen in het ziekenhuis ZNA".

In geval van calamiteiten kan de ziekenhuishygiënist de werf laten stilleggen.

720.23. Verbouwingen buitenshuis (op het ziekenhuisterrein)

Deuren en ramen die openen naar het verbouwingsgebied worden stofdicht afgeplakt ingeval immuungecompromitteerden patiënten in deze ruimten worden ontvangen/ verzorgd.

720.24. Na afloop van de verbouwing

Het verbouwingsgebied dient gereinigd en stofvrij opgeleverd te worden door de aannemer. De eindschoonmaak van de werkplaats gebeurt vóór het verwijderen van de afscherming. Ook de ruimten boven de verlaagde plafonds worden stofvrij gemaakt. Tapijten worden met een stofzuiger degelijk gereinigd.

Voor de ingebruikname wordt het ventilatiesysteem gereinigd. Alle filters worden gecontroleerd en zonodig vervangen.

Na afloop worden ventilatiesysteem, water- en gasleiding gecontroleerd. Specifieke maatregelen worden aangeleverd door de technische eigenaar van de installaties.

HOOFDSTUK 800 – PRAKTISCHE RICHTLIJNEN BIJ EEN ARBEIDSONGEVAL EN INCIDENTEN

800.00 Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval en incidenten - Algemene meldingsplicht

De contractor doet onmiddellijk melding aan de ZNA-verantwoordelijke van de werken van :

- Onveilige toestanden, technische problemen, incidenten, ook al zijn deze niet het gevolg van zijn eigen werken;
- Alle lichamelijke of materiële schade aan personeel van de opdrachtgever of aan derden op diens terrein aanwezig;
- Alle materiële schade aan gebouwen of installaties van de instelling;
- Incidenten en bijna-ongevallen (schier-ongevallen).

800.10 Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval

800.11 Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval – Procedure

Elk arbeidsongeval dient onmiddellijk gemeld en schriftelijk bevestigd te worden aan:

- de eigen preventieadviseur en werkgever;
- de preventieadviseur van ZNA; door het overmaken van een kopie van het aangifteformulier arbeidsongevallenverzekering;
- de ZNA-verantwoordelijke van de werken;
- de veiligheidscoördinator-verwezenlijking bij werken die vallen onder het KB “Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen”;
- het Toezicht op het Welzijn; als er wettelijke bepalingen van toepassing zijn zoals bij een ernstig arbeidsongeval.

Uiterlijk binnen de 10 werkdagen na de datum van een ongeval zal een verslag hiervan worden overgemaakt aan de preventieadviseur van ZNA. In dit verslag zullen minimaal worden opgenomen:

- een omschrijving van het gebeuren (plaats, omstandigheden, betrokkenen, datum van werkhervatting);
- indien een ernstig arbeidsongeval of indien het een ongeval met elektriciteit of producten met gevaarlijke eigenschappen betreft; een feitenboomanalyse;
- de preventie- en beschermingsmaatregelen die de aannemer of de onderaannemer denken te moeten nemen opdat een gelijkaardig ongeval zich in dezelfde omstandigheden niet meer zou voordoen;
- de termijn van afwezigheid en de datum van werkhervatting.

Bijzondere specificaties - ernstig arbeidsongeval

Indien het om een ernstig arbeidsongeval gaat, zal er binnen de 5 kalenderdagen na het ongeval, door de preventieadviseur van de aannemer, een voorlopig verslag overgemaakt worden aan de preventieadviseur van ZNA. Dit voorlopig verslag beschrijft expliciet de maatregelen die op korte termijn moeten en zullen genomen worden om een herhaling van een soortgelijk ongeval te voorkomen. Tevens dienen deze maatregelen met de preventieadviseur en de betrokken diensten van ZNA te worden besproken.

ZNA zal er daarna op toe zien dat dit verslag onmiddellijk aan het Toezicht op het Welzijn wordt overgemaakt in afwachting van het gedetailleerde verslag.

Alle ernstige arbeidsongevallen dient de aannemer voor te leggen op het comité preventie en bescherming op het werk en bij ontbreken hiervan aan de syndicale afvaardiging of nog aan de werknemers zelf te worden meegedeeld in toepassing van Titel II, Hoofdstuk IV van de Codex over het welzijn op het werk. Tevens worden deze arbeidsongevallen voorgelegd op het comité preventie en bescherming op het werk van de opdrachtgever.

Aanvullende specificaties

Indien het om een arbeidsongeval gaat waarbij mens, materiaal, arbeidsmiddel, e.d. van de opdrachtgever betrokken is, zal het verslag, binnen de 5 kalenderdagen na het ongeval, opgemaakt worden door de preventieadviseur van de aannemer samen de preventieadviseur van ZNA.

Bij het indienen van het verslag aan het Toezicht op het Welzijn, zal dit in tweevoud gebeuren waarbij één kopie door de aannemer en één kopie door de opdrachtgever overgemaakt zal worden.

800.12 Praktische richtlijnen bij een arbeidsongeval – EHBO

In overeenstemming met de wettelijke voorgeschreven reglementeringen beschikt de aannemer zelf over de passende uitrustingen en over voldoende opgeleide personen, nijverheidshelpers, om de lichtgekwetsten te verzorgen en eerste hulp bij ongevallen te verstrekken. Voor dringende medische hulpverlening neemt de contractor zo snel mogelijk contact op met de dichtst bijzijnde verpleegafdeling of met de dienst spoedgevallen.

HOOFDSTUK 900 - NOODSITUATIES

900.10 Instructie bij calamiteit

De ZNA-verantwoordelijke van de werken zal aan de aannemer de maatregelen met betrekking tot brandbestrijding, de evacuatie van zijn werknemers en andere verwachte houdingen bij noodsituaties meedelen en dit reeds tijdens de uitreiking van de werkvergunning. De aannemer zal deze informatie aan zijn werknemers en aan zijn onderaannemer meedelen.

900.20 Interne alarmering

Brand, ongeval, ernstige schade of andere noodtoestanden zijn onmiddellijk te melden volgens de lokale instructies door gebruik te maken van de “brandmeldknoppen” en het “intern noodnummer”.

Deze lokale instructies kunnen teruggevonden worden in het “veiligheid- en gezondheidsplan” van de site waar de aannemer werken uitvoert.

Ingeval van alarm dienen door het personeel volgende richtlijnen in acht genomen te worden :

- Alle in werktoestand verkerend materiaal en/of machines uitschakelen en of afsluiten;
- Onmiddellijk overgaan tot evacuatie van de werkplaats en het gebouw via de aangegeven vluchtroutes verlaten;
- Geen gebruik maken van liften of telefoontoestellen
- De instructies volgen van het personeel van de opdrachtgever en de hulpdiensten.

De verantwoordelijke van de contractor terplaatse zal ervoor zorgen dat al de werknemers deze richtlijnen volgen.

De door een alarm getroffen werkplaats mag door de contractor niet meer betreden worden tot wanneer ZNA daartoe zijn toestemming geeft.

900.30 Brandbestrijding

Indien een begin van brand ontstaat ingevolge de uitvoering van de werken, dient de contractor of zijn personeel ter plaatse :

- Onmiddellijk de werken te stoppen;
- Zo snel mogelijk de dichtstbijzijnde alarmknop van het automatisch brandalarmsysteem in te drukken;
- Het begin van de brand te melden via het intern noodnummer met vermelding van:
 - Reden van de oproep;
 - Plaats van ontstaan van brand (gebouw, dienst, verdieping);
 - Omvang en ernst;
 - Eventuele gewonden.
- Indien mogelijk zelf de beginnende brand te bestrijden met :
 - Eigen brandblusmiddelen;
 - Brandbestrijdingsmiddelen van de opdrachtgever indien mogelijk.
- De deuren en indien mogelijk de ramen te sluiten om rookverspreiding in het gebouw te vermijden;
- Het lokaal te verlaten.

Verder zullen zij aandacht besteden aan de eigen ontruiming en het vrijmaken van alle doorgangen en evacuatiewegen om de brandbestrijding door het personeel van de instelling zelf of door de brandweer en de eventuele evacuatie van patiënten niet te verhinderen. In bijzonder dient vermeden te worden de branddeuren te blokkeren en nooduitgangen te versperren.

900.40 Oefeningen

Evacuatieoefeningen zijn mogelijk zonder voorafgaande aankondiging. Zij zijn van toepassing voor iedereen die zich op de werkplek bevindt, dus ook voor aannemers, onderaannemers en derden, tenzij anders bepaalt door de ZNA-verantwoordelijke van de werken.

900.50 Interventiemiddelen

Reddingsmiddelen zoals blusapparaten en blusdekens worden niet verplaatst of de toegang ernaar geblokkeerd. Dit interventiemateriaal moet steeds binnen bereik blijven.

De aannemer dient mee te zien dat gedurende de gehele duur van de werkzaamheden de nooduitgangen, traphallen, veiligheidsverlichting, veiligheidssignalisatie, noodstoppen, brandmeldknoppen, ...vrij en onbelemmerd bruikbaar blijven.

Moet de aannemer toch werken uitvoeren waarbij reddingsmiddelen en signalisatie verwijderd of verplaatst worden, dan moeten hiervoor specifieke voorzorgsmaatregelen genomen worden volgens de werkvergunning.
